

STATUSRAPPORT SHAPE

2022 – 2025

Indholdsfortegnelse

ORD FRA CENTERLEDEREN	4
CENERADMINISTRATION.....	5
ADVISORY BOARD.....	5
FORSKNING	6
2022-2023	6
CENTERETS FORSKNINGSPROJEKTER	6
AIAS-SHAPE FELLOWS 23/24.....	8
TILKNYTTED E PROJEKTER	10
2024-2025.....	16
INKLUSION	16
SAMTALE	19
VELFÆRD	21
VIDEN	23
FORSKNINGSNETVÆRK	26
NEDSLAG	30
SYMPOSIUM: DEN DATADREVNE VELFÆRDSSTAT	35
JURIDISK SEMINARRÆKKE: DIGITALT MEDBORGERSKAB I RETLIGT LYS.....	35
FORSKNINGENS DØGN	36
FOLKEMØDET	36
AKTIVITETER.....	38
PRESSE.....	38
OPLÆG OG PRÆSENTATIONER	39
PUBLIKATIONER.....	40
BEVILLINGER, PRISER OG OUTREACH	42
ARRANGEMENTER	44
SAMARBEJDSPARTNERE	48
FORSKERE.....	49

ORD FRA CENTERLEDEREN

Siden 2022 har vi i SHAPE arbejdet målrettet på at styrke digitalt medborgerskab i en tid, hvor teknologi og demokrati i stigende grad flettes sammen. Dette har vi gjort ved at udvikle relevant forskningsviden, etablere tværfaglige netværk, arbejde tæt sammen med organisationer og virksomheder samt være en markant stemme i den offentlige debat.

Fra begyndelsen har vi set os selv som en dynamisk forskningsplatform, hvor nogle projekter har kørt kontinuerligt, mens andre har haft en mere afgrænset karakter. Med denne tilgang har vi haft stor succes med at samle forskere og praktikere på tværs af fagområder for at udforske de problemstillinger, digitaliseringen rejser for demokrati og medborgerskab – blandt andet gennem vores tætte samarbejde med Aarhus Institute of Advanced Studies (AIAS).

Mange af vores projekter er desuden udført i tæt samarbejde med myndigheder, organisationer og borgere – en erfaring, der tydeligt viser, at arbejdet med digitalisering, demokrati og medborgerskab rækker langt ud over universitetets rammer. Samtidig viser samarbejdet med praktikere og forskere på tværs af fagligheder, at der sjældent er så langt mellem disse, som man umiddelbart skulle tro.

Jeg vil gerne takke alle, der har bidraget til at forme SHAPE som et åbent, nysgerrigt og samfundsengageret center – og understrege, at selvom SHAPE som platform nu afsluttes, fortsætter arbejdet. Det afspejles for eksempel i flere af vores igangværende projekter, blandt andet *Den digitalt understøttede demokratiske samtale*, som undersøger, hvordan digitale værktøjer kan styrke dialogen om byudvikling, og *Still Learning? AI in Educational Settings*, der ser på, hvordan kunstig intelligens kan integreres kritisk og ansvarligt i folkeskolen.

De erfaringer, partnerskaber og indsigter, vi har opbygget, danner dermed et stærkt fundament for fremtidige projekter og nye initiativer, der fortsat skal fremme en ansvarlig og inkluderende digital fremtid – og jeg glæder mig til at følge, hvordan arbejdet udvikler sig i de kommende år!

God læselyst.

Læs mere om vores arbejde i de foregående årsrapporter [her](#).

Peter Lauritsen,
Professor & centerleder

CENERADMINISTRATION

Peter Lauritsen, Professor & centerleder

Simone Bech, AC-fuldmægtig

Ida Terp Høybye, Studentermedhjælper

ADVISORY BOARD

Brian Vinter, Prodekan, Faculty of Technical Sciences

Kaj Grønbæk, Institutleder, Institut for Datalogi, Faculty of Natural Sciences

Mette Nørgaard, Professor, Institut for Klinisk Medicin, Faculty of Health

Marie Vejrup Nielsen, Institutleder, Institut for Kultur og Samfund, Faculty of Arts

Søren Michael Sindbæk, Prodekan, Faculty of Arts

FORSKNING

Herunder præsenteres et overblik over forskningen i SHAPE.

2022-2023

Centerets arbejde blev i 2022 struktureret omkring fire centrale forskningsprojekter: 'Den digitale borger', 'Digital aktivisme', 'Digitale teknologier og kollektiv brugeradfærd' samt 'Digital dannelse og maskinlæring'. Derudover tildelte SHAPE i løbet af 2022 og 2023 seed funding til i alt 21 projekter på AU med det formål at styrke forståelsen af og understøtte udviklingen af digitalt medborgerskab.

I foråret 2023 blev SHAPE udvidet med et selvstændigt projekt om digitale patientfællesskaber, 'The Invisible Men' (TIM), samt en række affilierede projekter på tværs af fakulteter på Aarhus Universitet. I september 2023 kunne centeret også byde velkommen til fem AIAS-SHAPE fellows, som med hver deres individuelle forskningsprojekt indgår i en interdisciplinær forskningsgruppe på Aarhus Institute of Advanced Studies (AIAS) ledet af SHAPE.

Nedenfor kan du læse mere om centerets forskningsprojekter i denne periode.

CENTERETS FORSKNINGSPROJEKTER

Den digitale borger

Projektet har til formål at fremme vores viden og forståelse af, hvad det indebærer at være borger i et samfund, hvor vi har en stadigt mere omfattende digital repræsentation - en "digital dobbeltgænger" - i offentlige systemer. Projektets omdrejningspunkt er at udvikle vores viden om, hvordan medborgerskab påvirkes og transformeres af digitaliseringen. Særligt rettes fokus på udsatte borgeres oplevelser med digitaliseringen samt forskellige typer af udsathed. Derudover vil projektet involvere borgere aktivt og deltage i den offentlige samtale om, hvordan digitale infrastrukturer og data påvirker samfund, demokrati, medborgerskab og subjektivitet. Projektets formål er derfor at synliggøre muligheder, magt og politikker, der findes i dataficering og digital infrastruktur. På den måde er projektet med til at sikre adgang til viden og mulighed for debat i den offentlige debat.

Projektdeltagere: Peter Danholt (lektor, Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab, Arts), Antoinette Mary Fage-Butler (lektor, Engelsk erhvervskommunikation, Arts), Peter Lauritsen (professor, Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab, Arts), Patrick Heiberg Kapsch (postdoc, Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab, Arts), Mikkel Rask Pedersen (postdoc, Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab, Arts)

Digital aktivisme

Projektet består af to relaterede eksperimentelle forskningsprojekter og en række aktiviteter fokuseret på græsrods- og det aktivistiske potentiale i digitale og web-infrastrukturer. De overordnede formål i projektet er:

- ❖ At udvikle nye teoretiske og analytiske forståelser af, hvad demokratisk borgerengagement og deltagelse er i lyset af forandringer i digitale infrastrukturer.
- ❖ At undersøge praktisk og eksperimentelt hvordan græsrodsteknologiske infrastrukturer potentielt skaber nye visioner og praksisser for borgerengagement og deltagelse.
- ❖ At kommunikere græsrodsteknologiske praksisser og refleksioner over deres værdi til en bredere offentlighed.

Undersøgelsen følger to spor 1) Søgeinfrastrukturer og 2) Publiceringsinfrastrukturer.

Projektdeltagere: Christian Ulrik Andersen (lektor, Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab, Arts), Winnie Soon (lektor), Pablo Velasco (lektor, Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab, Arts) og Renée Ridgway (postdoc, Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab, Arts & BTECH, BSS)

Digitale teknologier og kollektiv brugeradfærd

Digitale teknologier og deres algoritmer spiller en væsentlig rolle for vores demokrati og sociale sammenhængskraft. På den ene side er de rum for adfærdsoptimering, fællesskaber og meningsudveksling, men på den anden side kan de potentielt være instrument for at forstærke bias, segmentering, diskrimination og sprede misvisende eller decideret desinformation fra fx indflydelsesrige personer og koordinerede netværk. Dette projekt beskæftiger sig med at undersøge og derigennem dokumentere og synliggøre sådanne potentielle kollektive brugeradfærdsmønstre.

Projektdeltagere: Anja Bechmann (professor, Medievidenskab, Arts), Marina Charquero Ballester (postdoc), Jessica Gabriele Walter (postdoc, Afdeling for Medievidenskab og Journalistik, Arts), Anton Elias Holt (videnskabelig assistent, Medievidenskab, Arts), Mathias Holm Tveen (AC-TAP)

Digital dannelse og maskinlæring

Projektet har til formål at udvikle konkrete hands-on forløb i digital teknologiforståelse rettet mod kunstig intelligens og maskinlæring for danske borgere i alderen 40-70 år med henblik på at understøtte et aktivt medborgerskab, kreativitet og empowerment i en digitaliseret samtid. SHAPE vil i samarbejde med relevante partnere sætte fart på borgeroplysning om digital teknologi og helt specifikt om kunstig intelligens og maskinlæring. Det sker på biblioteker og i regi af fagforeninger, hvor vi i konkrete workshopforløb sætter fokus på

konstruerende, kritiske og kreative processer, hvor borgere får hands-on forståelse for teknologiens muligheder og konsekvenser.

Projektdeltagere: Ole Sejer Iversen (professor, Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab, Arts), Peter Dalsgaard (professor, Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab, Arts), Christian Dindler (lektor, Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab, Arts), Magnus Høholt Kaspersen (postdoc, Institut for Datalogi, Natural Sciences). **Affilierede:** Marianne Graves Petersen (professor, Institut for Datalogi, Natural Sciences), Lina Have Musæus (postdoc, Institut for Datalogi, Natural Sciences), Karl-Emil Kjær Bilstrup (postdoc, Institut for Datalogi, Natural Sciences)

The Invisible Men (TIM)

Forskning peger på, at deltagelse i online fællesskaber med peers kan give borgere med kronisk sygdom viden og omsorg på måder, familie og venner ikke kan. Der er imidlertid en stor kønsmæssig skævhed i disse online fællesskaber, som overvejende domineres af kvinder. I Skandinavien har vi en stærk tradition for demokratisk deltagelse og medborgerskab. En tradition som den stadigt stigende digitalisering af samfundet både udvider og udfordrer. Projektets omdrejningspunkt er at kaste lys på netop denne kønsmæssige skævhed i digital deltagelse ved at undersøge, hvorfor så få mænd vælger at dele deres sygdomsfortællinger i online patientledede fællesskaber, og hvilke konsekvenser det potentielt kan have i et digitalt medborgerskabs- og ligestillingsperspektiv.

Projektdeltagere: Amanda Karlsson (postdoc, Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab, Arts)

AIAS-SHAPE FELLOWS 23/24

AI-understøttet medborgerskab og demokrati

Bekymringen for demokratiets tilstand er vokset, da mange borgere ikke værdsætter demokratiske principper eller accepterer valgresultater. Projektet spørger, om en øget opfattelse af etniske minoriteters centrale betydning for nationen kan styrke borgernes engagement i demokratiske principper. Ifølge den teoretiske ramme retfærdiggør individer ofte at ofre demokratiske principper ved at afvise stemmer og rettigheder fra oppositionelle grupper, som de opfatter som andenklasses borgere. Oplevede hierarkier af nationalt tilhørsforhold kan dermed hjælpe med at retfærdiggøre støtte til udemokratiske tiltag. Eksperimenter i Indien og USA undersøger, om inkluderende historiske fortællinger kan ændre minoriteters opfattelse af deres plads i nationen og majoritetsmedlemmers demokratiske engagement.

Projektdeltagere: Nicholas Haas (AIAS-SHAPE fellow 23/24, Institut for Statskundskab, BSS)

Etik og digitalisering i velfærdsstaten

Digitale teknologier skaber både håb og bekymringer om, hvordan de kan forandre demokratiet, sundhedsvæsenet, arbejdslivet og det juridiske system. Et håb er, at algoritmer vil sikre en mere retfærdig, billig og effektiv offentlig administration, mens bekymringen er, at de kan ødelægge velfærdsstatens moralske idealer gennem diskrimination, social ulighed og mangel på gennemsigtighed. Danmark er i front med digitalisering af den offentlige sektor, og moralske forandringer vil sandsynligvis vise sig her. Projektet undersøger gennem interviews og filosofiske analyser, om der er indikation på forandringer i velfærdsstatens moralske landskab. Output er konferencen 'Den datadrevne velfærdsstat II' den 18.4.2024 på Aarhus Universitet samt en forskningsartikel med projektets fund.

Projektdeltagere: Cecilie Eriksen (AIAS-SHAPE fellow 23/24, Filosofi, Arts)

Fra intelligente campusser til intelligente byer

Formålet med projektet er at undersøge forholdet mellem digital teknologi og videregående uddannelse gennem en komparativ analyse af smart campus-initiativer i Europa og USA. Initiativerne bruger digitale værktøjer til at overvåge og automatisere læring, administrere faciliteter, producere indtægter og forbedre sikkerhed og velvære, men kan også fastholde ulighed og intensivere dataovervågning. Projektet fokuserer på smart campus-initiativer i Danmark og Skotland i sammenligning med USA og vurderer deres indvirkning på privatliv, arbejdsvilkår og akademisk frihed. Det undersøger også forbindelserne mellem smart campus og smart city-initiativer og de etiske implikationer af industriens magt over universiteterne. Projektet afsluttes med en hybrid workshop, hvor studerende og undervisere fra Aarhus Universitet og Purdue University arbejder sammen om etiske tilgange til smart campus-initiativer.

Projektdeltagere: Lindsay Anne Weinberg (AIAS-SHAPE fellow 23/24)

Samskabelse mellem mennesker og AI

Samskabelse mellem mennesker og AI har til formål at engagere politiske beslutningstagere, offentligheden og forskere i samfundsmæssige spørgsmål. Projektet udforsker brugen af samskabende værktøjer mellem mennesker og AI for at fremme offentligt engagement i kritiske samfundsmæssige dialoger. AI-teknologier har gjort bemærkelsesværdige fremskridt, især inden for computerbaseret kreativitet, hvor algoritmer autonomt genererer produkter på menneskeligt niveau. Et 'computational co-creativity tool' kaldet crea.visions bruges som udgangspunkt, hvilket gør det muligt for offentligheden at generere billeder og fortællinger relateret til samfundsmæssige spørgsmål, testet med over 1.000 deltagere og 25.000 billeder. Platformen har været anvendt i internationale og danske events, inkl. Aarhus Kommune, for at inddrage interessenter i socio-tekniske forandringsprocesser.

Projektdeltagere: Janet Frances Rafner (AIAS-SHAPE fellow 23/24, Institut for Virksomhedsledelse, BSS)

Sociale medier og demokratisk medborgerskab

Et personligt narrativ i form af en konkret persons erfaringer kan gøre komplekse samfundsmæssige problemer mere forståelige og interessante. Projektet undersøger, hvorfor nogle personlige narrativer på sociale medier udløser digitalt engagement og former opfattelser af samfundsproblemer og politisk ansvar, mens andre er uden indflydelse. Det spørger også, hvordan virkningen af misvisende, ikke-repræsentative narrativer kan mindskes. Resultaterne øger kendskabet til graden af diversitet i, hvordan samfundsproblemer illustreres på sociale medier, hvordan narrativer former demokratisk engagement, og de digitale kilder til mobilisering, fejlopfattelser og politisk ansvar.

Projektdeltagere: Lene Aarøe (AIAS-SHAPE fellow 23/24, Institut for Statskundskab, BSS)

TILKNYTTETE PROJEKTER

Afprøvning af demokrati nedefra og op: Plan og virkelighed for civilforsvaret i Aarhus under den kolde krig

Mens byplanlæggere, der designede til civilbeskyttelse, tidligere gættede sig frem til folks bevægelser ved at se på fordelingen af steder på kortene, kan vi i dag bruge mobilitetsstatistikker, 3D-modeller og vejnet til at kvantificere folks daglige bevægelse gennem bylandskabet og tilgængeligheden af beskyttelsesrum. Ved hjælp af computersimuleringer og agentbaseret modellering (ABM) har projektet til formål at vurdere evakueringspotentialet i de aarhusianske beskyttelsesrum for at evaluere, hvor effektiv, jævn og komplet deres dækning var med hensyn til 1970-80'ernes befolknings- og bygningsfordeling.

Projektdeltagere: Adéla Sobotkova (lektor, Historie, Arts), Rosanna Farbøl (adjunkt, Historie, Arts), Petra Hermankova (adjunkt, Klassisk Arkæologi, Arts)

AI billedpraksisser som digitalt medborgerskab (AIIM)

Projektets teknologiske baggrund er fremkomsten af nye AI-computermodeller, der er i stand til automatisk at generere syntetiske billeder, som til forveksling ligner virkelige fotografier, eller som omsætter tekstinput til billeder med stadig større detaljeringsgrad og sans for syntaks. Dette rejser en række spørgsmål om, hvordan disse 'kunstige' billedpraksisser – via deres træning funderet på indsamlede big (billed-)data – er formet af specifikke eksisterende billedkulturer, og hvordan syntetiske billeder fremadrettet former vores visuelle medborgerskab. Den demokratiske udfordring er her, at alle potentielt indgår i skabelsen

af disse billeder (bl.a. gennem deres data), men at præmisserne for aktiv deltagelse samtidig er uigennemsigtige.

Projektdeltagere: Lotte Philipsen (lektor, centerleder Centre for the Aesthetics of AI Images (AIIM), Arts)

Amplifying Data Rights

Datarettigheder har eksisteret i Europa i mere end halvtreds år, men undersøgelser viser, at dataansvarlige ofte ikke lever op til dem, f.eks. mangler forståelse, svar inden for fristen eller inkluderer de påkrævede oplysninger. Dette svækker GDPR's formål om at styrke individets rettigheder og forbedre kontrol over egne data. Projektet vil bygge en digital tjeneste, datarettigheder.dk, der skal hjælpe danske borgere med at udøve deres ret til adgang, ret til at blive glemt og ret til udbedring. Tjenesten hjælper med at oprette anmodninger, kontakte dataansvarlige, kontrollere svar og rapportere overtrædelser til databeskyttelsesmyndigheden. Datarettigheder.dk består af to kerneelementer: bruger-til-reguleringsgrænsefladen og korrespondancen med den dataansvarlige.

Projektdeltagere: Jonas Frich Pedersen (adjunkt, Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab, Arts), Midas Nouwens (adjunkt, Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab, Arts)

Befolkningens brug af sociale medier i valgkampen 2022

Selvom borgerne ofte støtter midler til at nå den grønne omstilling på et generelt plan, er deres tolerance eller godkendelse ikke automatisk givet, når det kommer til 'deres egen baghave.' Projektet foreslår en tværfaglig tilgang, hvor samfundsvidenskaberne bygger bro mellem de tekniske videnskaber og offentligheden ved at tilbyde virtual reality (VR)-oplevelser af socialt nødvendige, systemforstyrrende innovationer. Det giver borgerne mulighed for at opleve og interagere med 360-graders visualiseringer af innovationer under udvikling.

Projektdeltagere: Jakob Linaa Jensen (lektor, Afdeling for Medievidenskab og Journalistik, Arts)

CAVA-projektet: Comparing Adverse Vaccine Event Reporting - et tværfagligt studie af det tidlige 21. århundredes digitale sundhedsborgerskab i Danmark

Projektet undersøger, hvad der sker med aktivt medborgerskab, inklusion og repræsentation på digitale markedspladser. En ud af fem mennesker på verdensplan lever med et handicap. Alligevel er mennesker med handicap stadig en af de største marginaliserede grupper i verden. Tidligere undersøgelser har vist, at (manglende) tilpasning på fysiske markedspladser har en dybtgående indvirkning på handicappedes velbefindende. Gennem en tværfaglig tilgang, der kombinerer inklusion/eksklusion af handicappede, forbru-

gervelfærd, digitalt forbrug, detailhandel, event management og transformativ markedsføring, sigter projektet mod at undersøge inklusion af handicappede på metaverse markedspladser, og hvordan det former deres velbefindende og adfærd på markedspladsen.

Projektdeltagere: Marie Louise Tørring (lektor, Afdeling for Antropologi, Arts)

Center for Language Generation and AI (CLAI)

Center for Language Generation and AI (CLAI) er organiseret omkring fem centrale emner: benchmarking og udvikling af store sprogmodeller, lingvistik og kognitionsvidenskab, kreativitet og tænkning, uddannelse og pædagogik, samt tillid og autoritet. CLAI har til huse på Institut for Kommunikation og Kultur og har medlemmer fra alle tre institutter på Faculty of Arts, Aarhus BSS og Aarhus Institute for Advanced Studies. Med ti professorer, fire lektorer og yderligere elleve medarbejdere har centret et stærkt fundament på tværs af de discipliner, der er nødvendige for at forstå og fremme automatiseret sproggenerering, en af de mest indflydelsesrige teknologier i vores tid. Forskere fra blandt andet lingvistik, humanities computing, kognitionsvidenskab, filosofi, medievidenskab og uddannelse vil arbejde sammen for at skabe viden om udvikling og implementering af automatiseret tekstgenerering.

Centerledere: Mads Rosendahl Thomsen (professor, Litteraturhistorie, Arts), Rebekah Brita Baglini (lektor, Lingvistik, Arts)

Demokratiets vagthunde - forholdet mellem journalister og forskere i et forandret mediemiljø

Projektet fokuserer på levedygtigheden af forholdet mellem journalister og forskere. Journalister og forskere fungerer som 'vagthunde', der taler sandt til magten. Selvom journalister og forskere forfølger forskellige sandhedsideal, viser undersøgelser generelt, at i vel-fungerende liberale demokratier fungerer forholdet mellem journalister og forskere også godt. I de senere år er vagthunderollen imidlertid blevet udsat for et øget pres fra politiske og erhvervsmæssige interessenter og forstærket af de digitale revolutioner. Disse processer udhuler fundamentet for både medier og forskningsinstitutioner og åbner sluserne for 'alternative' fortolkninger.

Projektdeltagere: Morten Brænder (lektor, Institut for Statskundskab, BSS), Lene Kühle (professor, Afdeling for Religionsvidenskab, Arts)

Digital deltagelse for unge med handicap

For unge mennesker er digitale teknologier en integreret del af hverdagen. Unge med handicap bruger digitale teknologier på linje med andre unge, men der er forskelle i både adgangen til og anvendelsen af disse medier. Dette peger på en digital kløft, hvor nogle grupper af unge med handicap oplever vanskeligheder, diskrimination og ulighed i deres

muligheder for digital deltagelse. Sociale medier kan tilbyde løsninger på praktiske udfordringer og styrke unges sociale forbindelse, men samtidig oplever unge med handicap også højere forekomst af f.eks. digital mobning. Projektet har til formål at styrke forskningen i medier og handicap, som er underbelyst i en dansk kontekst, samt at etablere et tværfagligt fokus på medier og handicap på Aarhus Universitet.

Projektdeltagere: Louise Bøttcher (lektor, DPU, Arts), Stine Liv Johansen (lektor, Center for Børns Litteratur og Medier, Arts)

Digitalisering og access to justice

En række undersøgelser har påvist, at der eksisterer en digital kløft, at nogle borgere har lettere ved at anvende de digitale løsninger i den offentlige forvaltning end andre, og at nogle oplever, at det er blevet vanskeligere at få adgang til den relevante information og at få de rettigheder og sociale goder, som lovgivningen tilsigter. Digitaliseringen kan altså udgøre en barriere for, at nogle borgere får de ydelser, som de er berettiget til. Dette er særligt problematisk, hvis det især er borgere med et særligt behov for hjælp, som er dem, der udelukkes herfra. Dermed er der risiko for, at den sociale ulighed forstærkes gennem den digitale ulighed. Formålet med projektet er at analysere retsudviklingen, herunder mulige implikationer for retsbegrebet og retsanvendelsen.

Projektdeltagere: Bettina Lemann Kristiansen (professor, Juridisk Institut, BSS)

Kortlægning af socialt marginaliseredes brugerrejser til digitaliserede tjenester

Projektet har til formål at udvikle en bedre forståelse af de udfordringer, socialt marginaliserede borgere møder i forhold til at få adgang til digitaliserede velfærdsydelser. Det sker gennem en etnografisk informeret kortlægning af de forhindringer, som mennesker i skæringspunktet mellem hjemløshed og stofbrug møder, når de forsøger at få adgang til digitaliserede tjenester. Det overordnede mål er derfor at opnå en mere nuanceret forståelse af konsekvenserne af marginaliserede borgeres udelukkelse fra digitalt medborgerskab.

Projektdeltagere: Maj Nygaard-Christensen (lektor, Psykologisk Institut, BSS)

Kuratering af data - udvikling af en værktøjskasse til dataliteracy

Projektet undersøger, hvad der sker med aktivt medborgerskab, inklusion og repræsentation på digitale markedspladser. En ud af fem mennesker på verdensplan lever med et handicap. Alligevel er mennesker med handicap stadig en af de største marginaliserede grupper i verden. Tidligere undersøgelser har vist, at (manglende) tilpasning på fysiske markedspladser har en dybtgående indvirkning på handicappedes velbefindende. Gennem en tværfaglig tilgang, der kombinerer inklusion/eksklusion af handicappede, forbrugervelfærd, digitalt forbrug, detailhandel, event management og transformativ markedsføring, sigter projektet mod at undersøge inklusion af handicappede på metaverse markedspladser, og hvordan det former deres velbefindende og adfærd på markedspladsen.

Projektdeltagere: Magdalena Tyzlik-Carver (lektor, Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab, Arts)

Metaverse-markedspladsers indvirkning på mennesker med handicaps

Projektet undersøger, hvad der sker med aktivt medborgerskab, inklusion og repræsentation på digitale markedspladser. En ud af fem mennesker på verdensplan lever med et handicap. Alligevel er mennesker med handicap stadig en af de største marginaliserede grupper i verden. Tidligere undersøgelser har vist, at (manglende) tilpasning på fysiske markedspladser har en dybtgående indvirkning på handicappedes velbefindende. Gennem en tværfaglig tilgang, der kombinerer inklusion/eksklusion af handicappede, forbrugervelfærd, digitalt forbrug, detailhandel, event management og transformativ markedsføring, sigter projektet mod at undersøge inklusion af handicappede på metaverse markedspladser, og hvordan det former deres velbefindende og adfærd på markedspladsen.

Projektdeltagere: Lizette Vorster (adjunkt, Engelsk erhvervskommunikation, Arts), Anne Odile Peschel (seniorforsker, Institut for Virksomhedsledelse, BSS)

Metoder og tilgange til studiet af aktivisme og sociale bevægelser

I løbet af de sidste årtier er forskere i sociale bevægelser blevet fascineret af forbindelserne mellem digitale teknologier og aktivisme. Teknologier er blevet indlejret i sociale bevægelser, hvilket giver etiske, metodologiske og teoretiske udfordringer. På den baggrund arrangerede projektet et todages seminar om forskning i digital aktivisme på Aarhus Universitet med særligt fokus på algoritmer og omstridte data i sociale bevægelser i 2023. Målet var at give forskere en nyttig værktøjskasse, når de står over for udfordringerne ved at studere digitale teknologier og sociale bevægelser samt at styrke båndene og opbygge forskningsnetværk med førende internationale forskere.

Projektdeltagere: Cristina Flesher Fominaya (professor, Internationale Studier, Arts), Natalia Miranda (postdoc, Internationale Studier, Arts)

Oplevelse af og modstand mod teknologier til indespærring, overvågning og dataekstraktion

I det seneste årti har nye automatiserede teknologier mangedoblet indespærringsmetoder gennem identifikationsanordninger, der understøtter udnyttelse af etniske eller religiøse grupper, udokumenterede migranter og kriminaliserede borgere holdes i stigende grad i langvarigt fangenskab, mens digital teknologi bruges til kontrol og dataudvinding. I dag indsamler teknologivirksomheder store mængder data med sofistikeret software, ofte uden samtykke og med profit for øje. Projektet afholdt workshops og keynotes, der samlede forskere og praktikere. Fokus var at bidrage til den offentlige debat og social forandring inden for statsborgerskab, indespærring og migrationskontrol, som hurtigt transformeres af digitale teknologier.

Projektdeltagere: Carolina Sanchez Boe (postdoc, Interacting Minds Centre)

Sokratisk uvidenhed i arbejdet med generative AI-chatbots

Projektet udforsker generative AI-chatbots som læringsværktøjer til at forbedre digitalt medborgerskab gennem sokratisk uvidenhed. Ligesom de sokratiske dialoger i det antikke Grækenland fungerer ChatGPT ved at besvare spørgsmål om viden og læring, og projektet undersøger de moralske og uddannelsesmæssige spørgsmål, dette rejser. De studerende giver opgaver til GAI'en, læser de genererede essays og udvikler deres sokratiske uvidenhed ved at reflektere over, hvad der var nyt, hvad de sætter spørgsmålstejn ved, og hvad der ansporer deres nysgerrighed. Essaysene evalueres ud fra deres evne til at formulere spørgsmål til GAI, analysere GAI-teksten og reflektere over, hvad de har lært om viden. Fokus er på at forstå, hvad det vil sige at vide noget, og hvordan man kan være sikker på viden, både sin egen og GAI'ens.

Projektdeltagere: Maja Hojer Bruun (lektor, Pædagogisk Antropologi, Arts), Cathrine Hasse (professor, Pædagogisk Antropologi, Arts), Christian Christrup Kjeldsen (lektor, Pædagogisk Sociologi, Arts)

Styrkelse af aktivt medborgerskab gennem virtual reality-oplevelser (VR): Nye muligheder for at løse problemer med social accept af innovative vedvarende energisystemer

Selvom borgerne ofte støtter midler til at nå den grønne omstilling på et generelt plan, er deres tolerance eller godkendelse ikke automatisk givet, når det kommer til 'deres egen baghave.' Projektet foreslår en tværfaglig tilgang, hvor samfundsvidenskaberne bygger bro mellem de tekniske videnskaber og offentligheden ved at tilbyde virtual reality (VR)-oplevelser af socialt nødvendige, systemforstyrrende innovationer. Det giver borgerne mulighed for at opleve og interagere med 360-graders visualiseringer af innovationer under udvikling.

Projektdeltagere: Jessica Aschemann-Witzel (professor, Institut for Virksomhedsledelse, BSS), Anne Odile Peschel (seniorforsker, Institut for Virksomhedsledelse, BSS), Gabriele Torma (postdoc, Institut for Virksomhedsledelse, BSS), Marta Victoria (lektor, Institut for Mechanik og Produktion, TECH)

Sociale medier i Indonesien – tendenser og udfordringer

Sociale medier har fået en enestående rolle i Indonesiens sociale, økonomiske, religiøse og politiske liv og forandrer landet på måder, der stadig er dårligt forstået. De omformer sociale relationer, forstyrrer og skaber nye muligheder, f.eks. i erhvervslivet. Samtidig bruges sociale medier til at begrænse demokratiske processer, da interessegrupper og 'buzzere' manipulerer med den offentlige mening og påvirker valg. Formålet med workshop-

pen: 'Social media in Indonesia: Trends and challenges' var at samle forskere og kritisk undersøge de sociale mediers indflydelse på Indonesiens samfund, økonomi og politik. Workshopen gjorde status over, hvordan sociale medier ændrer Indonesien og dets betydning på globalt plan.

Projektdeltagere: Nils Ole Bubandt (professor, Afdeling for Antropologi, Arts)

2024–2025

I denne periode blev forskningsprojekterne organiseret i fire tematiske spor: 'Velfærd', 'Inklusion', 'Samtale' og 'Viden'. Flere af de projekter, som blev tilknyttet centret i 2022 og 2023, fortsatte ind i denne periode. Derudover blev følgende nye projekter tilknyttet SHAPE i 2024: 'Another AI', 'Digitalisering af retten – betydningen for det praktiske juridiske arbejde', 'Netværk for digital udsathed', 'Den digitalt understøttede demokratiske samtale om byudvikling', 'Digitale teknologier og infrastrukturer som significant others', 'Cybersikkerhed i et humanistisk perspektiv', 'Den digitale borger i socialt arbejde', 'Personnummerets historie', 'Still Learning? AI in educational settings', 'Vidensinfrastrukturer i søgning', 'Vidensservere' samt 'YouTube som en infrastruktur til at påvirke borgeres overbevisninger og adfærd'. Projekterne 'Digital Dannelse og Maskinlæring' og 'CLAI' blev derimod afsluttet under SHAPE i 2023.

I september 2024 kunne centret desuden byde velkommen til fem nye AIAS-SHAPE Fellows.

Nedenfor kan du læse mere om centrets forskningsprojekter i denne periode.

INKLUSION

Temaet 'inklusion' fokuserer på, hvordan digitalisering kan styrke lighed, tilgængelighed og repræsentation, men også udfordrer samfundets inklusion. Ulige internetadgang, begrænsede teknologiske muligheder og manglende indflydelse på den digitale udvikling gør det svært for marginaliserede grupper at deltage i den digitale omstilling.

Dette tema omfatter forskningsprojekter, der undersøger disse udfordringer og udvikler løsninger for at gøre digitale teknologier mere retfærdige, tilgængelige og relevante for alle. I det følgende præsenteres disse projekter.

AI billedpraksisser som digitalt medborgerskab

Læs om projektet [her](#).

Another AI

AI forstås på tværs af videnskabelige områder ofte som et vestligt fænomen. Projektet anvender en analytisk og eksperimentel praksis fra humaniora og samfundsvidenskab til at udvikle forståelsen af AI i det globale syd og vurdere dens effekt på demokrati og koloniale skel. Gennem analyse af forholdet mellem modernitet, demokrati, kolonialisme og AI i det globale syd undersøges, hvordan AI ses både som en mulighed for innovation og en hindring for dekoloniale ambitioner. Projektet bruger feltarbejde, dokumentanalyse og en strategisk ramme for demokratisk samfundsengagement. Målet er at sætte spørgsmålstegn ved AI's tekno-, videns-, krops- og geopolitik, vurdere aktuelle AI-politikker samt informere fremtidig design og styring af AI i et dekolonialt og demokratisk perspektiv.

Projektdeltagere: Pablo Valesco (lektor, Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab, Arts), Christian Ulrik Andersen (lektor, Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab, Arts), Rachel Charlotte Smith (lektor, Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab, Arts), Kasper Hedegaard Schiølin (lektor, Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab, Arts)

Digital deltagelse for unge med handicap

Læs om projektet [her](#).

Digitalisering og access to justice

Læs om projektet [her](#).

Digitalisering af retten – betydningen for det praktiske juridiske arbejde

Dette projekt omhandler udarbejdelsen af en lærebog. Den er tænkt som en grundbog med en grundlæggende indføring i, hvad digitalisering er, og de implikationer, det har for retten og for det praktiske juridiske arbejde. Bogens emner går på tværs af forskellige retsområder og behandler digitalisering inden for forskellige former for praktisk juridisk arbejde, f.eks. i offentlige forvaltningsmyndigheder. Bidragsyderne til bogen er førende juridiske forskere på feltet samt praktikere med særlig erfaring med de respektive former for praktisk juridisk arbejde, herunder advokater. Den primære målgruppe er jurastuderende og jurister, der praktisk arbejder med digitalisering eller på retsområder, hvor der sker/er sket digitalisering.

Projektdeltagere: Bettina Lemann Kristiansen (professor, Juridisk Institut, BSS)

Democratic implications of TTS-assisted communication

Projektet undersøger, hvordan text-to-speech (TTS) teknologi og syntetiske stemmer påvirker website-kommunikation mellem danske offentlige myndigheder og borgere, og hvilke

demokratiske implikationer det medfører. Et kvalitativt brugerstudie gennemføres sammen med udviklingen af en teoretisk ramme, der centrerer sig om begrebet 'resonant borger'. At være borger i et demokrati kræver ikke kun lydhørhed og resonans, men også etisk ansvarlighed og fornuft. Lytning til (syntetiske) stemmer betragtes derfor ikke som passiv perception, men som en (politisk) handling med etiske implikationer. Den empiriske undersøgelse inkluderer en podcastproduktion, udviklet i samarbejde med Videnslyd, der udforsker oplevelsen af syntetiske stemmer.

Projektdeltagere: Iben Have (AIAS-SHAPE-fellow 24/25, lektor, Medievidenskab, Arts)

Digital service journeys among socially marginalized people

Projektet undersøger forholdet mellem digitalisering og ulighed i sundhed. Der arbejdes med etnografiske data indsamlet i 2023-2024, som udforsker og kortlægger servicerejser på gadeniveau for mennesker i krydsfeltet mellem hjemløshed og stofbrug, når de forsøger at navigere i digitaliserede sundhedsløsninger.

Projektdeltagere: Maj Nygaard-Christensen (AIAS-SHAPE fellow 24/25, lektor, Psykologisk Institut, BSS)

Metaverse-markedspladsers indvirkning på mennesker med handicaps

Læs om projektet [her](#).

Netværk for digital udsathed

Digitaliseringen har allerede stor indvirkning på samfundet, men for de mest udsatte borgere i udsatte positioner kan teknologiske forandringer skabe endnu større udfordringer. Formålet med netværket er at få en dybere forståelse af, hvordan digitaliseringen påvirker de mest sårbare borgere og at finde ud af, hvordan vi kan skabe løsninger, der møder deres behov. Netværket skal fremme samarbejde mellem forskere med forskellige faglige baggrunde og organisationer for at undersøge, hvordan digitaliseringen både kan forværre og potentielt afhjælpe de sociale problemer, som udsatte borgere står overfor. Der er et voksende behov for forskning og debat om, hvordan digitaliseringens indflydelse på samfundets mest sårbare kan håndteres, og hvordan teknologi kan bruges som et redskab til at forbedre deres livsvilkår.

Projektdeltagere: Lasse Balleby (ph.d.-studerende, Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab, Arts), Peter Danholt (lektor, Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab, Arts), Antoinette Mary Fage-Butler (lektor, Engelsk erhvervskommunikation, Arts), Stine Liv Johansen (lektor, Børnelitteratur, Arts), Iben Have (lektor, Medievidenskab, Arts), Patrick Heiberg Kapsch (postdoc, Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab), Amanda Karlsson (postdoc, Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab, Arts), Peter Lauritsen (professor, Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab, Arts), Bettina Lemann Kristiansen (professor, Juridisk Institut), Loni Kraus Ledderer (lektor, Institut for Folkesundhed,

Health), Maj Nygaard-Christensen (lektor, Psykologisk Institut, BSS), Mikkel Rask Pedersen (postdoc, Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab, Arts), Caroline Gjørtsvang Kock (videnskabelig assistent, Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab, Arts).

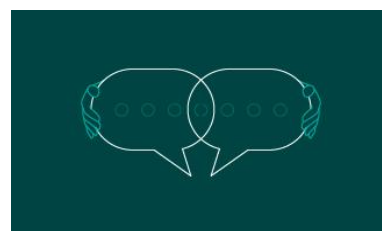
The Invisible Men (TIM)

Læs om projektet [her](#).

SAMTALE

Digitaliseringen både fremmer og truer den demokratiske samtale. Vi har fået bedre muligheder for at kommunikere. Men mange debatter polariseres og bliver fastlåste skyttegravskonflikter, og den fælles afsøgning af problemer, muligheder og perspektiver udebliver.

Temaet 'samtale' fokuserer på, hvordan forskningsbaserede metoder og teknologier kan understøtte og styrke den demokratiske samtale i en digital tidsalder. I det følgende præsenteres disse projekter.

Befolkningens brug af sociale medier i valgkampen 2022

Læs om projektet [her](#).

Chat Democracy: AI, democratic talk, and a new shared language

I demokratiet er sproget afgørende. Med den igangværende integration af Large Language Model-baserede teknologier som ChatGPT i et væld af digitale platforme vil AI-teknologier snart være en integreret del af processerne for kulturel meningsskabelse, borgerlige overvejelser og opbygning af fællesskaber i den demokratiske offentlige sfære. Derfor spørger dette projekt, hvilke former for offentligheder og fællesskaber der opstår, når diskussioner om politiske emner bliver påvirket af og assisteret af AI-drevne 'info-diskursive hjælpemidler'? Hvem får lov til at tale? På hvis sprog? Hvilken slags borgere vil og kan vi blive?

Projektdeltagere: Jan Løhmann Stephensen (AIAS-SHAPE fellow 24/25, lektor, Æstetik og Kultur, Arts)

Den digital understøttede demokratiske samtale om byudvikling

Formålet med projektet er at undersøge, hvordan teknologi kan bidrage til at reducere polariseringen og fremme en mere inklusiv borgerinddragelse i byudvikling og grøn omstilling. Gennem et udviklingsprojekt vil projektet afprøve og evaluere, hvordan digitale platforme og teknologiske løsninger kan skabe bedre forudsætninger for en mere konstruktiv og ligeværdig dialog mellem borgere, beslutningstagere og øvrige aktører. Projektet sigter

mod at udvikle og implementere innovative teknologier, der både kan fremme deltagelse på tværs af samfundsgrupper og styrke samarbejdet om komplekse problemstillinger, som byplanlægning og grøn omstilling udgør.

Projektdeltagere: Peter Lauritsen (professor, Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab, Arts), Kim Halskov (professor, Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab, Arts) Caroline Gjørtsvang Kock (videnskabelig assistent, Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab, Arts)

Demokratiets vagthunde – forholdet mellem journalister og forskere i et forandret mediemiljø

Læs om projektet [her](#).

Digitale teknologier og infrastrukturer som significant others

Digitale systemer og data spiller en central og stigende rolle i alle facetter af hverdags- og arbejdslivet. Formålet med projektet er at øge den individuelle og kollektive bevidsthed, robusthed og handlekraft i mødet med digitale teknologier med afsæt i idéen om digital teknologi som 'significant others'. Det vil sige som ting og aktører, med hvilke vi som brugere indgår i samskabende, gensidigt forandrende relationer, der indebærer både glæder, smerte, tvivl mv.mv. Hensigten med projektet er desuden at udvikle og afprøve formater i form af f.eks. workshops, der kan bidrage til at opnå handlekraft og robusthed i mødet med digitale teknologier som situerede praksisser, snarere end som deciderede løsnings- og designorienterede. Derved styrkes det digitale medborgerskab.

Projektdeltagere: Peter Danholt (lektor, Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab, Arts), Patrick Heiberg Kapsch (postdoc, Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab, Arts)

Samskabelse mellem mennesker og AI

Læs om projektet [her](#).

Metoder og tilgange til studiet af aktivisme og sociale bevægelser

Læs om projektet [her](#).

Sociale medier i Indonesien – tendenser og udfordringer

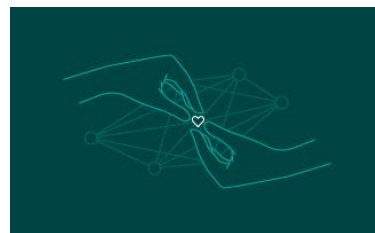
Læs om projektet [her](#).

Sociale medier og demokratisk medborgerskab

Læs om projektet [her](#).

VELFÆRD

Temaet 'velfærd' fokuserer på, hvordan digitale teknologier kan bruges konstruktivt på digitaliserede velfærdsområder. Denne digitalisering åbner nye muligheder for både borgere og velfærdsprofessionelle, men medfører samtidig udfordringer relateret til kompetencer, faglighed, transparens og kontrol.

Dette tema omfatter forskningsprojekter, der undersøger disse udfordringer og udvikler løsninger for at styrke sammenhængen mellem digitalisering og velfærd. I det følgende præsenteres disse projekter.

Afprøvning af demokrati nedefra og op: Plan og virkelighed for civilforsvaret i Aarhus under den kolde krig

Læs om projektet [her](#).

Cybersikkerhed i et humanistisk perspektiv

Som et digitaliseret samfund står Danmark overfor en stigende udfordring med cybertrusler, der rammer både borgere, private virksomheder og offentlige institutioner. I takt med den hastige udvikling af cybertrusler er der et stigende behov for forskning og uddannelse inden for cybersikkerhed – også med fokus på humanistiske perspektiver, som i øjeblikket mangler på området. Dette projekt spørger: 'Hvordan kan humaniora bidrage til forskning og uddannelse indenfor cybersikkerhed?' For det første sigter det mod at afdække humanistisk forskning og dermed bidrage med humanistiske perspektiver på området. For det andet fokuserer det på at styrke udviklingen og integrationen af humaniora inden for cybersikkerhed gennem interdisciplinære uddannelsesaktiviteter.

Projektdeltagere: Peter Lauritsen (professor, Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab, Arts), Karina Dollerup Brunsvig (videnskabelig assistent, Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab, Arts)

Den digitale borger i socialt arbejde

Formålet med projektet er at undersøge, beskrive og begrebsliggøre digitalt medborgerskab i socialt arbejde i krydsfeltet mellem udsatte borgere, socialrådgiverfaglighed, digitale systemer og data gennem inddragelse af borgere, socialrådgivere samt ledere, der på et styringsniveau anvender og leder vha. digitale data. Projektet vil desuden give indsigt i sagsbehandling, professionsforandring og inddragelse af udsatte borgere som en socioteknisk arbejdspraksis. Hermed opnås detaljeret empiribaseret viden om det digitale medborgerskab til gavn for udvikling af organisatorisk praksis, understøttelse af udsatte borgers inddragelse samt professionsudvikling på socialrådgiveruddannelsen.

Projektdeltagere: Peter Danholt (lektor, Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab, Arts), Peter Lauritsen (professor, Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab, Arts), Mikkel Rask Pedersen (postdoc, Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab, Arts), Patrick Heiberg Kapsch (postdoc, Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab, Arts)

Etik og digitalisering i velfærdsstaten

Læs om projektet [her](#).

Fra intelligente campusser til intelligente byer

Læs om projektet [her](#).

Styrkelse af aktivt medborgerskab gennem virtual reality-oplevelser

Læs om projektet [her](#).

Personnummerets historie

Et system som CPR eksisterer ikke mange steder udenfor Skandinavien og Norden. Derfor vil dette projekt bringe denne infrastruktur frem i lyset og undersøge, hvilke konsekvenser brugen af personnumre har for forholdet mellem borger og stat. Projektet arbejder på baggrund af arkivmateriale fra udvalg, råd og tilsyn i embedsværket for at kortlægge de beslutninger, der stod bag CPR's indførelse i 1968. Samtidig undersøger projektet, hvordan disse beslutninger er blevet taget imod i den offentlige debat, og hvordan de har præget den politiske debat. På baggrund af dette vil det aktualisere tidligere debatter og problemstillinger om CPR med mere aktuelle perspektiver. Ved at belyse CPR som infrastruktur vil projektet vise, hvordan CPR både kan ses som udtryk for sammenhængskraft i vores velfærdssamfund og udfordrer selvsamme sammenhæng.

Projektdeltagere: Peter Lauritsen (professor, Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab, Arts), Rasmus Kornbek (videnskabelig assistent, Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab, Arts)

Still learning? AI in educational settings – exploring a must-have or nice-to-have learning future

Kunstig intelligens (KI) og andre nye teknologier får større betydning i det danske uddannelsessystem, hvilket giver læreruddannelsen både nye muligheder og udfordringer. Projektet har til formål at udvikle metoder, der styrker undervisernes didaktiske kompetencer og hjælper dem med at tilpasse undervisningen, så den imødekommer de kompetencer, der er centrale i et digitaliseret samfund. Det sigter desuden mod at fremme kritisk refleksion, konstruktiv anvendelse af KI og skabe dialog om teknologiens rolle og indflydelse på lærere, elever og undervisningen. Endelig ønsker projektet at styrke de lærendes forståelse

af teknologiens muligheder og begrænsninger samt fremme en balanceret anvendelse af menneskelige og digitale ressourcer for at udvikle aktive digitale borgere.

Projektdeltagere: Ole Sejer Iversen (professor, Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab, Arts), Antonia Clasina Södergren (postdoc, Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab, Arts)

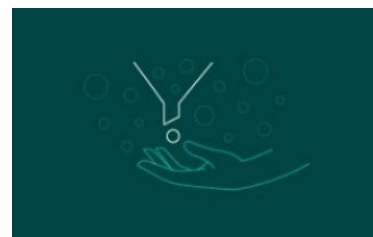
The CAVA-project: Comparing Adverse Vaccine Event Reporting

Læs om projektet [her](#).

VIDEN

Temaet 'viden' fokuserer på, hvordan digitalisering og afhængighed af Big Tech påvirker vores overbevisninger, adfærd og adgang til information. For eksempel kan søgealgoritmer og AI-modeller skabe informationsbias ved at prioritere bestemte synspunkter, hvilket begrænser brugernes perspektiver på emner som etnicitet.

Dette tema dækker forskningsprojekter, som søger at udvikle løsninger, der understøtter en mere oplyst og demokratisk fremtid. I det følgende præsenteres disse projekter.

Vidensinfrastrukturer i søgning

Fremkomsten af generativ AI ændrer måden, vi søger information på ved at levere kortfattede svar eller resuméer i stedet for rangerede links. Denne udvikling rejser vigtige spørgsmål om de komplekse informationsstrukturer, der ligger bag søgeresultater, og hvordan de bedst kan forstås og studeres. Denne tværfaglige forskning udforsker etikken og politikken i søgekosystemer, undersøger open source-alternativer til de dominerende platforme og belyser samtidig de miljømæssige og sociale konsekvenser af informations- og telekommunikationsnetværk samt datacentre. Ved at undersøge disse vidensinfrastrukturer sigter projektet mod at opnå en bedre forståelse af deres indflydelse på digitalt medborgerskab og deres bredere konsekvenser for samfundet.

Projektdeltagere: Reée Ridgway (postdoc, Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab, Arts & BTECH, BSS)

Vidensservere

I dette projekt undersøges den voksende afhængighed af virksomheders videnstjenester og den dermed forbundne risiko for at mindske evnen til kritisk tænkning. Ved hjælp af teorier og eksperimentelle metoder fra humaniora og samfundsvidenskab undersøges det,

hvordan visse digitale græsrodsfællesskaber, som ofte overses, tilbyder alternative kollektive, reflekterende og autonome deltagelsesmodeller. I samarbejde med fællesskaber udvikler og udforskes det, hvordan disse modeller inspirerer til radikale visioner for vidensinfrastrukturer - der opererer på en mindre, peer-to-peer-skala (i stedet for udelukkende at basere sig på client-server-modeller) og er opmærksomme på minoriteter, mangfoldighed, retfærdighed og bæredygtighed.

Projektdeltagere: Christian Ulrik Andersen (lektor, Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab, Arts), Pablo Velasco (lektor, Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab, Arts), Nicolas René M. Maleve (postdoc, Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab, Arts)

Kuratering af data - udvikling af en værktøjskasse til data literacy

Læs om projektet [her](#).

News flow analytics: A data science method for eliciting censorship and showing bias

I autoritære lande er nyhedsmedierne under pres fra regeringen, medielandskabet er polariseret, og medierne har en tendens til at tilslutte sig enten den officielle propaganda eller en uafhængig dækning af begivenheder. For at estimere censur og vise bias i nyhedsdækningen udvikler projektet metoder baseret på måling og sammenligning af dagsordener fra forskellige russiske medier samt nogle NLP-teknikker. Metoden benytter en annoteret database med genkendte navngivne enheder, og estimererne af dagsordenforskelle baseres på data om andelen af tekster, der nævner bestemte personer.

Projektdeltagere: Ilia Utekhin (AIAS-SHAPE Fellow 24/25, professor, Rusland- og Balkanstudier, Arts)

YouTube som en infrastruktur til at påvirke borgernes overbevisninger og adfærd

Projektet undersøger YouTube-brugeres seeradfærd blandt 1000 repræsentative danskere ved hjælp af donationsdata og undersøgelsessvar. YouTube har et demokratiserende potentiale, men kan også sprede vildledende indhold og påvirke politiske holdninger. Målet er at udvikle metoder til at analysere store mængder videodata og kortlægge aktører, som brugerne engagerer sig i. Deltagerne i projektet vil identificere seermønstre og deres relation til konspirationsmentalitet, institutionel tillid og psykisk velbefindende samt teste effekten af politisk indhold på holdninger. Projektet vil bidrage til forståelsen af dynamikker på sociale medier og deres indflydelse på samfundet, især i forhold til f.eks. big tech-overvågning.

Projektdeltagere: Anja Bechmann (professor, Medievidenskab, Arts), Miriam Brems (postdoc, Afdeling for Medievidenskab og Journalistik, Arts), David Josias Wegmann (ph.d.-stu-

derende, Afdeling for Medievidenskab og Journalistik, Arts), Jessica Gabriele Walter (adjunkt, Afdeling for Medievidenskab og Journalistik, Arts), Anton Elias Holt (ph.d.-studerende, Medievidenskab, Arts), Marcus Kjærsgaard Olesen (studentemedhjælper)

FORSKNINGSNETVÆRK

Et af SHAPes indsatsområder er at etablere forbindelse mellem forskere fra forskellige discipliner. Lektor Christian Ulrik Andersen fortæller her om sine erfaringer som forskningsleder for AIAS-SHAPE-programmet, mens lektor Maj Nygaard-Christensen og professor Bettina Lemann Kristiansen beskriver deres erfaringer med deltagelse i netværk etableret i regi af SHAPE, herunder samarbejdet på AIAS og 'Netværk for Digital Udsathed.'

CHRISTIAN ULRIK ANDERSEN

Christian Ulrik Andersen, lektor ved Arts (Digital Design og Informationsvidenskab) på Aarhus Universitet, deler her sine erfaringer som forskningsleder på AIAS-SHAPE-programmet – fra idéen bag til de væsentlige resultater, det har ført med sig.

Hvordan opstod idéen om AIAS-SHAPE fellowships, og hvad gør dem særlige i forhold til andre initiativer?

"Opdraget fra AU's bestyrelse var at inddrage de social- og humanvidenskabelige fagligheder i løsningen af en konkret problemstilling omkring digitaliseringens udfordring af demokratiet. Ligesom med mange andre store udfordringer (krig, klimaforandringer osv.) er det ikke entydigt, hvad problemet egentlig består i. Er det teknologien og tech-giganternes indflydelse? Er det anvendelsen af teknologi? Er det vores opfattelse af demokrati og deltagelse, der forandres med digitalisering?

Lektor Christian Ulrik Andersen

Idéen bag vores fellowships har været at bringe forskellige faglige perspektiver på udfordringen sammen og opbygge et miljø og et netværk, hvor perspektiverne bidrager til hinanden – hvor de kan udvikle sig, men også hvor der kan opstå nyt. Den ambition om at miljø-opbygge har vi egentlig haft helt fra starten, men det var først da AIAS kom ind i billedet, at den blev konkret."

Hvordan vil du beskrive det faglige og sociale miljø for fellows i programmet?

"På AIAS har SHAPE fellows dagligt fået en mulighed for ikke blot at mødes internt, men også med de andre fellows. Særligt har vi været i tæt parløb med PIREAU fellows, der har arbejdet med ulighed (en anden stor udfordring). De to grupper har mødtes hver anden uge, og vi har også arrangeret fælles arbejdsophold. Det har skabt stærke faglige og sociale bånd, der har givet den enkelte et værdifuldt netværk, og det har også ledt til nye samarbejder. Mere overordnet har AIAS også været en ramme for at møde forskere, der

arbejder med helt andre problemstillinger. Forståelsen for den faglige forskellighed er vigtig, hvis man vil arbejde interdisciplinært: Forstår man de andres kvaliteter er det nemmere at samarbejde, og man får også en større bevidsthed om ens egne faglige bidrag.”

Hvilken betydning har programmet haft – fx for forskningen, netværk eller karrieren for fellows?

”Netværket og erfaringen med andre fagligheder vil vi kunne tage med os til andre problemstillinger, der inviterer til interdisciplinære tilgange. Man kan sige, at vi har fået styrket vores interdisciplinære beredskab – det gælder for AU som organisation, men også for den enkelte forsker. Programmet har også løftet den enkeltes forskning, hvilket konkret har udmøntet sig i flere nye forskningsprojekter såvel som en række publikationer og aktiviteter.

De involverede fellows har været på forskellige stadier i deres karriere, og vores evaluering har vist, hvordan det påvirker ens prioriteringer, om man har en fast stilling at vende tilbage til eller ej. Skal den nye idé man har fået f.eks. blive til en ny bog eller et nyt projekt med andre? Der har vi haft et meget åbent og fortroligt rum i SHAPE/PIREAU-gruppen, hvor vi har kunnet sparre og hjælpe hinanden til den rette beslutning.

Akronymet SHAPE refererer oprindeligt til initiativet *Social sciences, Humanities and the Arts for People and the Economy*, og jeg synes programmet har vist, hvordan vi kan bidrage med nye forståelser af os selv som samfund, og hvordan vi forholder os til en verden, der forandres af digitaliseringen. Det har vi gjort i det daglige, men også i de mange arrangementer og aktiviteter, som de enkelte fellows har involveret sig selv, hinanden, og eksterne partnere i.”

MAJ NYGAARD-CHRISTENSEN

Maj Nygaard-Christensen er lektor ved BSS (Psykologisk Institut) og AIAS-SHAPE fellow 24/25. I sit fellowship arbejdede hun på projektet: 'A street-level examination of digital service journeys among socially marginalized people.' Dette interview blev gennemført i 2024.

Hvordan vil du beskrive det faglige og sociale fællesskab i AIAS-SHAPE?

”Det faglige fællesskab i AIAS-SHAPE med nye kollegaer, der tilgår digitalisering, Al m.m. på andre måder – og ved andre ting om emnet end jeg – er et meget givende læringsrum i forhold til at udvide min forståelse af digitalisering. Det giver nogle helt andre faglige blikke på mit aktuelle arbejde end de faglige cirkler, jeg plejer at færdes i.

Lektor Maj Nygaard-Christensen

Det er nemt, og også nødvendigt, at være kritisk over for de konsekvenser den stigende digitalisering af offentlige såvel som private services har for mennesker i udsatte positioner. Men det er også nødvendigt at gå mere åbent og nysgerrigt til værks i undersøgelser af f.eks. de nye landskaber eller infrastrukturer, digitaliseringen skaber.

Netop dét er det faglige og sociale fællesskab i AIAS-SHAPE med til at understøtte, fordi vi på trods af flere overlap arbejder så forskelligt med emnet. Konkret har dette bl.a. ført til en videreudvikling af mit projekt, hvori jeg aktuelt arbejder på planlægningen af en brugerinddragende workshop.

Derudover vil jeg fremhæve vores fantastiske tur til Bologna i efteråret. Turen styrkede både vores sociale og faglige fællesskab og gav os et solidt fælles fundament for vores videre diskussioner, især om digitaliseringens indflydelse på samfundet.”

Hvad har du indtil videre fået ud af dit AIAS-SHAPE fellowship?

”I det forskningsprojekt, der er omdrejningspunktet for mit AIAS-SHAPE fellowship, har jeg fokus på digitaliseringens konsekvenser for socialt udsatte borgere. Emnet er i umiddelbar forlængelse af et langvarigt fokus på hverdagsliv blandt mennesker i meget udsatte positioner og de barrierer, de oplever i forhold til at tilgå forskellige services i velfærdssystemet. I dette arbejde har jeg i stigende grad observeret, hvordan digitalisering udgør et benspænd for medarbejdere i kommunale systemer, der møder borgerne, men også for mennesker, der bor på gaden eller har et problematisk stof- eller alkoholbrug.

Nogle af de benspænd handler om lavpraktiske udfordringer som manglende adgang til strøm, at telefoner ofte mistes, når man tilbringer meget tid på gaden, at man ikke får tjekket sin digitale post, eller at det er svært at navigere i digitale løsninger, og man mangler støttepersoner, der kan hjælpe med at navigere i digitale platforme.

Med et fokus på digitale servicerejser, der ofte foregår uden om det digitale – f.eks. på gaden og via opsøgende gadeplansarbejde – har mit blik på digitalisering dermed været mere analogt end i andre tilgange til at undersøge digitalisering.”

BETTINA LEMANN KRISTIANSEN

Bettina Lemann Kristiansen er professor ved BSS (Juridisk Institut) og er én af de 13 deltagere i Netværk for Digital Udsathed, der blev faciliteret af SHAPE i 2024.

Hvordan relaterer din faglige baggrund sig til arbejdet i Netværk for Digital Udsathed, og hvad motiverede dig til at blive en del af netværket?

Professor Bettina Lemann Kristiansen

"Jeg har såvel i min undervisning som i min forskning arbejdet med velfærdsrettens udvikling generelt og den forvaltningsretlige udvikling i særdeleshed. Et gennemgående tema i min forskning er Access to Justice, altså hvordan det kan sikres at borgerne faktisk får den retsstilling, som lovgivningen tilsikrer.

De senere år har jeg været meget optaget af digitalisering og de retlige implikationer heraf samt mulige konsekvenser heraf for borgerne og for samfundet – herunder ikke mindst risikoen for eksklusion af borgere uden digitale færdigheder. Hertil kommer, at jeg i en årrække underviste på socialrådgiveruddannelsen, ligesom jeg i mange år har arbejdet med retshjælpsarbejde i praksis.

Min motivation for at være en del af netværket om Digital Udsathed er, at jeg mener, at Digital Udsathed er én af de vigtigste samfundsmæssige udfordringer, vi har. Det er et emne, som kalder på at blive behandlet tværfagligt og tværvidenskabeligt."

Hvilke fordele oplever du ved at deltage i et tværfagligt netværk som dette?

"Jeg finder det altid berigende og inspirerende at møde mennesker, der er optaget af de samme problematikker som jeg, men som tilgår dem fra andre faglige vinkler. Det giver en ny viden, som kan nyttiggøres i mit arbejde.

Med et tværfagligt netværk understøttes det, at man får behandlet flere aspekter af problemstillingerne."

NEDSLAG

2022

FEBRUAR

Peter Lauritsen udnævnes til centerleder for SHAPE

SEPTEMBER

Patrick Heiberg Kapsch tiltræder projektet Digital Citizenship som postdoc

Renée Ridgway tiltræder projektet Digital Activism som postdoc

Konference: 'AI and the Humanities' afholdes i samarbejde med Human Futures Research Program ved Aarhus Universitet

Konference: 'Democracy & Digital Citizenship' afholdes ved Roskilde Universitet

OKTOBER

ECREA post-conference: 'Digital media and information disorders' afholdes på Aarhus Universitet

8 projekter på tværs af fakulteterne ved Aarhus Universitet har fået tildelt seed funding fra SHAPE

NOVEMBER

Inviteret virtuel gæst: Yanni Loukissas (Georgia Tech), forfatter til 'All Data are Local'

Expo: Kandidatstuderende ved Aarhus Universitet præsenterer SHAPE-cases hos the Kitchen

Symposium: 'Den datadrevne velfærdsstat? Fra digitalisering til dataficering' afholdes i samarbejde med ADD-projektet ved DPU

Lektor Pablo Velasco tiltræder projektet Digital Activism

DECEMBER

Workshop: 'Another AI: Exploring the imaginaries of AI through the DARC library' afholdes i Mexico City

SHAPE-forskere modtager 500.000 kr. fra AUFF NOVA til projektet 'Data Doubles in Social Work'

2023

JANUAR

Gæsteforsker: Makoto Takahashi gæster SHAPE med oplæg om Participation in Nuclear Emergencies (PINE)

Gæsteforsker: Arne Hintz gæster SHAPE med et oplæg om Digital Citizenship in a Datafied Society: Challenges and Opportunities for a Datafied Democracy

FEBRUAR

Toward a Minor Tech workshop, transmediale festival, Berlin

Workshop: Maskinlæring og kunstig intelligens i praksis, Dokk1

MARTS

Ole Sejer Iversen har foretræde for Folketingets Børne- og Undervisningsudvalg

Åben workshop om maskinlæring, Dokk1

Gæsteforsker: Brit Ross Wintereik gæster SHAPE med et oplæg om den digitale stat set fra velfærdsmodtagerens synspunkt

APRIL

Juridisk seminarække #1:
Digitaliseringens betydning for juraen

AU-forskningsprojekter i demokrati
og digitalisering tildes SHAPE-funding

Anja Bechmann er medforfatter på rapport
med anbefalinger om håndtering af Big Tech,
Nordisk Tænketaank for Tech og Demokrati

MAJ

Offentliggørelse af AIAS-SHAPE fellows

StuderterTing: Data, demokrati og tillid?

Workshop: Hvordan kan du bruge
maskinlæring i dit arbejde? I samarbejde med
DM – Dansk Magisterforening

JUNI

SHAPE-panel om sociotekniske
datastudier ved Nordic STS Conference 2023

Juridisk seminarække #2:
Den digitale udviklingsjurist

ServPub workshop i samarbejde
med Creative Computing Institute,
University of the Arts London

AUGUST

Symposium: Peter Danholt er
oplægsholder ved Citizen Science i Midten

SEPTEMBER

Workshop om databrug på
socialrådgiveruddannelsen, VIA

Processing Community Day
– en dag med kode, kunst og kultur

Juridisk seminarække #3: Digital forvaltning,
retssikkerhed og databeskyttelse

Gæsteforsker: Đorđe Krivokapić
gæster SHAPE med et oplæg om
biometrisk masseovervågning

OKTOBER

Aarhus Universitets bestyrelse beslutter
at forlænge SHAPE i 2024-25

NOVEMBER

Symposium: Digital participation
of young people with disabilities

Juridisk seminarække #4:
Digitalisering som administrativ byrde

Workshop om AI og maskinlæring i
samarbejde med Centralbibliotekerne

Ole Sejer Iversen deltager som
oplægsholder ved høring om digital
teknologiforståelse i folkeskolen v. Børne- og
Undervisnings-udvalget og Udvalget for
Digitalisering og IT

ServPub workshop med
In-grid & Systems server

DECEMBER

Workshop: Counter-Mapping University
Surveillance, arrangeret af AIAS-SHAPE
fellow Lindsay Weinberg

Workshop om AI og maskinlæring i samarbejde med Centralbibliotekerne

Ole Sejer Iversen modtager særpris for digital samfunds-impact af DI - Digital og Digital Dogme

2024

JANUAR

Nicholas Haas modtager Aarhus Universitets Forskningsfonds NOVA-bevilling til projekt om politisk ideologi i det globale syd

FEBRUAR

'Research Workshop: Content/Form', Transmediale Festival

Peter Dalsgaard modtager EliteForsk-prisen for sin nyskabende forskning i samspillet mellem mennesker og teknologi

MARTS

Ole Sejer Iversen er keynote på OffDig med oplægget: 'Teknologiforståelse for alle'

APRIL

Offentliggørelse af AIAS-SHAPE fellows

'Den Datadrevne Velfærdsstat II: Revolution, reform eller ro på værdierne?' I samarbejde med AIAS, Aarhus Universitet, ADD (Algoritmer, Data & Demokrati), Dataetisk Råd

Paneldebat: 'Ret og retfærdighed i et presset sundhedsvæsen,' Forskningens Døgn. I samarbejde med AIAS

MAJ

Workshop: 'Hosting Online Experiments.' I samarbejde med DataLab og Center for Hybrid Intelligence

Formidlingsvideo: 'De bliver rige, når du bliver sur' med Anja Bechmann. Produceret af Videnskabernes Selskab og støttet af Carlsbergfondet, Lundbeckfonden og Novo Nordisk Fonden.

JUNI

Paneldebat: 'Demokratisk AI - Transparens, ansvarlighed og ytringsfrihed', Folkemødet. I samarbejde med AIAS

AUGUST

Peter Lauritsen deltager som panelist i debat om: 'Hvad kan vi lære af hinanden på tværs af generationer', Kulturmødet på Mors.

Oprettelse af: 'Netværk for Digital Udsathed'

SEPTEMBER

Workshop: 'The societal contract(s) of the university.' I samarbejde med AIAS

'Democracy and Digital Citizenship Conference.' I samarbejde med Digital Democracy Centre (Syddansk Universitet), Centre for Digital Citizenship (Roskilde Universitet) og Copenhagen Centre for Social Data Science (Københavns Universitet)

OKTOBER

Peter Danholt modtager bevilling fra DFF til forskningsprojektet: 'Cultures of Data Collaboration'

Peter Dalsgaard modtager bevilling fra DFF til forskningsprojektet: 'Experimental Surprise: Pursuing Unexpectedness in Scientific and Artistic Practices'

Workshops: 'Cybersikkerhed i curriculum.' I samarbejde med Aarhus Universitet og Happy42

NOVEMBER

Webinar: 'Bonus Cyber Knowhow.' I samarbejde med Happy42, Aarhus Universitet, Industriens Fond, IDA og Aarhus Jobcenter

Åben workshop: 'Re:search - comparing, critiquing and contemplating search results, Dokk1. I samarbejde med Code & Share og kunstner/programmør Anders Visti

DECEMBER

Webinar: 'Cyber Campus Denmark og Cyberskills'. I samarbejde med Security Tech Space og Aarhus Universitet (Arts og Tech)

Christian Ulrik Andersen modtager et Carlsbergfondet monografistipendie til bogen: 'Minor Tech'

Rachel Charlotte Smith modtager bevilling fra DFF til forskningsprojektet: 'Participatory AI for Alternative Sustainable Futures'

2025

JANUAR

SHAPE var i samarbejde med AIAS og Bologna Institute of Advanced Studies arrangør af NetIAS Debate 2025 "Computational Practices in 'the Rest of the World'"

Anja Bechmann medvirker i videoen 'Silicon møder Bruxelles', omhandlende Big Tech i EU

Helene Friis Ratner holdt keynoten "Generativ AI: Nye informationspraksisser under forandring?" på Det Kongelige Bibliotek

FEBRUAR

AIAS-SHAPE fellow Iben Have holdt oplægget "Resonating synthetic voices and listening citizens" på AIAS-SHAPE seminar

Stine Liv Johansen er forfatter til kommentaren "Den gav genlyd over alt. Men mange misforstod opsigtsvækkende undersøgelse" i Politiken, om unges brug af sociale medier

MARTS

Helene Friis Ratner og Jakob Laage-Thomsen medvirker i podcast-afsnittet "Evalueret af de offentlige AI-signaturprojekter" fra AI Denmark

Paneldebat: Anja Bechmann var panelist og Ole Sejer Iversen moderator ved debatarrangement med digitaliseringsminister Caroline Stage Olsen, afholdt i Incuba Next

APRIL

Paneldebat: "Den digitale vildskab: Hvordan navigerer vi i den digitale hverdag?", Forsknings Døgn 2025, deltagelse fra Lene Aarøe, Maja Hojer Bruun og Peter Danholt som panelister

Cecilie Eriksen holdt oplægget "Etik og digitalisering i velfærdsstaten: Revolution, reform eller ro på?" Forsknings Døgn 2025

MAJ

Miriam Brems modtager Aarhus Universitets forskningsfonds ph.d.-pris

Lasse Balleby deltager som panelist i debat om "Hvordan gør vi den digitale verden mere tryk for børn og unge?", arrangeret af Aarhus Bibliotekerne, SUS Socialt Udviklingscenter og Trivalfonden

JUNI

Peter Danholt, Mikkøl Rask Pedersen og Patrick Heiberg Kapsch organiserede og deltog i paneldebatten "Digitization and datafication in and of social work" på 7th Nordic STS Conference

Amanda Karlsson og Maj Nygaard-Christensen deltog som panelister i debat om "Et sundt liv i et digitaliseret samfund?", Folkemødet

Workshop om generativ AI og dens rolle i det globale syd, organiseret af Christian Ulrik Andersen, Pablo Velasco, Nicolas Maleve og Rachel Charlotte Smith, afholdt på AIAS

AIAS-SHAPE fellow Iben Have modtager Carlsberg Mindelegat til projektet "Stemmeboxen: Når online-tekst bliver til syntetisk tale"

JULI

AUGUST

Anja Bechmann, Miriam K. Brems, Jessica Walter, Jacob Linde Jensen, Renée Ridgway, Lasse Balleby, Stine Liv Johansen og Amanda Karlsson deltog ved NordMedia Conference 2025

Peter Danholt holdt talk om digitale systemer i socialt arbejde på CareNet Temadag om digital velfærdsteknologi til børn og unge

SEPTEMBER

Christian Ulrik Andersen holdt oplægget "Minor Tech" om sit Carlsberg Monografi-projekt på AIAS Seminar

Peter Danholt holdt oplæg hos VIVE om forskningsprojektet Cultures of Data Collaboration (CDC), der støttes af DFF

Workshop: "Objects of Interest and Necessity - Autonomous AI imaging", arrangeret og faciliteret af Christian Ulrik Andersen, Nicolas Malevé og Pablo Velasco

OKTOBER

Helene Friis Ratner holdt oplægget "GenAI - hvad betyder det for skole/uddannelse som demokratisk institution" på Digital Læringsdag 2025

Peter Danholt holdt workshoppen "Fremtidens digitale fællesskaber" på DOKK1

NOVEMBER

Peter Danholt, Patrick Kapsch og Mikkel Rask Pedersen organiserede i samarbejde med Matilde Mortensen fra VIA workshoppen "Socialrådgiverens faglighed og det digitale samarbejde" på Socialrådgiverdage 2025.

Miriam Brems deltog i konferencen "Hvem taler vi til?", hvor hun præsenterede sin forskning i brugerne af alternative nyhedsmedier

DECEMBER

Renée Ridgway organiserede den åbne forelæsning "Hvordan open source kan styrke borgerne og bevare demokratiet"

NEDSLAG:

SYMPOSIUM: DEN DATADREVNE VELFÆRDSSTAT

I 2022 organiserede SHAPE i samarbejde med projektet '[Algoritmer, Data og Demokrati](#)' symposiumet: 'Den datadrevne velfærdsstat? Fra digitalisering til dataficering.' Formålet var at samle forskere, praktikere og beslutningstagere for at drøfte, hvordan data og algoritmer påvirker velfærdsstatens udvikling.

Symposiet tog afsæt i den danske regerings digitaliseringsstrategi, som lægger op til at bruge allerede indsamlede data som en strategisk ressource. Det rejser en række centrale spørgsmål: Hvordan sikrer vi etisk databrug og tillid? Hvad betyder det for relationen mellem stat og borger? Og hvordan designer vi teknologi, der understøtter sociale formål?

Oplæg ved lektor Peter Danholt fra IKK

Der blev lagt vægt på nødvendigheden af at udvikle teknologiske løsninger med afsæt i lokale og konkrete behov frem for at stræbe efter komplekse og universelle systemer. Symposiet fungerede som et forum for vidensudveksling og idéudvikling, hvor deltagerne kunne dele perspektiver og erfaringer uden nødvendigvis at formulere konkrete løsninger. Fokus var snarere på at åbne samtalen og inspirere til fremtidigt samarbejde.

JURIDISK SEMINARRÆKKE:

DIGITALT MEDBORGERSKAB I RETLIGT LYS

I 2023 var SHAPE vært for en seminarrække i samarbejde med forskere fra Juridisk Institut på AU med fokus på de juridiske aspekter af digitalt medborgerskab. Seminarrækken omfattede fire seminarer i løbet af foråret og efteråret, som tiltrak både forskere, praktikere og studerende. Ekstern lektor Per Andersen og professor Bettina Lemann Kristiansen ved Juridisk Institut repræsenterede initiativtagerne og lagde vægt på vigtigheden af dialog mellem forskning og praksis.

Det første seminar, *Digitaliseringens betydning for juraen*, fokuserede på både udfordringer og muligheder ved digitalisering i den offentlige forvaltning set fra et borgerperspektiv. Det andet seminar, *Den digitale udviklingsjurist*, bestod af praktikere fra både det offentlige og det private, som talte om, hvordan regeloverholdelse (compliance) er en forudsætning for de digitale medborgeres tillid, samt delte erfaringer med GDPR og datasikkerhed i kommunal sammenhæng. Det tredje seminar, *Digital forvaltning, retssikkerhed og databeskyttelse*, handlede dels om risici forbundet

Oplæg ved Folketingets Ombudsmand, Niels Fenger

med gennemførelsen af digital forvaltning, dels om udfordringer og faldgruber ved implementering af digitalisering og GDPR. Det fjerde og sidste seminar tog udgangspunkt i *Digitalisering som administrativ byrde*.

FORSKNINGENS DØGN

I 2024 blev Forskningens Døgn afholdt – en landsdækkende videnskabsfestival arrangeret af Uddannelses- og Forskningsministeriet. Festivalens formål er at styrke forbindelsen mellem forskning, forskere og den danske befolkning. Under Forskningens Døgn deltog AIAS-SHAPE fellows 23/24 Lene Aarøe og Cecilie Eriksen sammen med AIAS-PIREAU fellow Jes Bak Sørensen i paneldebatten: 'Ret og retfærdighed i et presset sundhedsvæsen' organiseret af SHAPE og AIAS. Debatten var modereret af Andreas Roepstorff, professor og direktør ved AIAS.

Debatten fokuserede på spørgsmål om retfærdighed, prioriteringer i sundhedssystemet og politiske løsninger, der kan fremme lighed – ikke kun i formelle rettigheder, men også i den faktiske adgang til og kvalitet af behandling. Panelets diskussion tog udgangspunkt i, om lighed i sundhedsvæsenet kan opretholdes i Danmark, som ofte fremhæves for sin universelle velfærdsstat og lige adgang til behandling.

Debatten blev aktualiseret af kræftskandalen på Aarhus Universitetshospital i 2024, hvor alvorlige overskridelser af ventetider og uligheder i behandling blev afdækket.

FOLKEMØDET

I 2025 var SHAPE repræsenteret ved den årlige demokratifestival Folkemødet på Bornholm, hvor borgere, politikere, universiteter og organisationer samles for at diskutere samfundsforhold og styrke demokratiet.

Amanda Karlsson (lektor ved IKK) og Maj Nygaard-Christensen (AIAS-SHAPE fellow 24/25 og lektor ved Psykologisk Institut – Center for Rusmiddelforskning) repræsenterede SHAPE ved en paneldebat arrangeret af AIAS og SHAPE med titlen: 'Det sunde liv i et digitaliseret samfund?' Panelet omfattede desuden Jes Bak Sørensen (AIAS-PIREAU Fellow og programleder ved DEFACTUM) samt Andreas Roepstorff som moderator.

Paneldebatten handlede om, hvordan digitale løsninger påvirker vores sundhed, og om social ulighed i sundhed er et uundgåeligt vilkår eller et samfundsmæssigt valg. Den satte

fokus på, at Danmark er førende inden for digitalisering, men at ikke alle borgere har lige forudsætninger for at få gavn af de digitale sundhedsløsninger. Debatten belyste samtidig, hvordan faktorer som social status, alder og køn kan skabe barrierer, og diskuterede, om teknologi kan bruges til at fremme lighed – eller om den risikerer at forstærke uligheden.

AKTIVITETER

I 2022-25 har SHAPE-forskere og affilierede engageret sig i en række aktiviteter, herunder publiceret forskningsartikler, holdt oplæg ved seminarer og konferencer samt deltaget aktivt i den offentlige debat om digitalisering. Nedenfor præsenteres et udpluk af disse aktiviteter.

PRESSE

2022

Lektor **Peter Danholt** fra Arts (Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab) deltog i podcastepisode ["Hvad kan AI lære os om os selv? – AI og humaniora 2"](#), 28. september.

2023

Professor **Ole Sejer Iversen** fra Arts (Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab) var medforfatter på debatindlægget ["Forskere: Den nye læreruddannelse spiller fallit på teknologiforståelse"](#), udgivet i Altinget d. 13. februar.

Professor **Peter Dalsgaard** fra Arts (Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab) deltog i interview om, [hvorvidt man kan stole på en chatbot](#), udgivet i Avisen Omnibus d. 7. marts.

AIAS-SHAPE fellow og postdoc **Janet Rafner** fra BSS (Institut for Virksomhedsledelse) formidlede sin forskning i kreativitet og kunstig intelligens i [Dagbladet Informations podcast 'Maskinstorm'](#), 21. december.

2024

Postdoc **Mikkel Rask Pedersen** fra Arts (Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab) deltog i [et interview i universitetsavisen Omnibus om, hvordan digitale selvhjælpsplatforme kan hjælpe med at forebygge misbrug af børn](#), 21. februar.

Professor **Ole Sejer Iversen** fra Arts (Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab) er medforfatter til debatindlægget: ['Fire uddannelsesledere: Teknologiforståelse bør være obligatorisk på skoleskemaet'](#) udgivet på Altinget.dk, 28. februar.

Professor **Peter Dalsgaard** fra Arts (Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab) deltog i [podcast24: 'Videnskab fra vilde hjerner'](#) om computer-assisteret kreativitet i praksis, 27. april.

Postdoc **Miriam Kroman Brems** fra Arts (Afdeling for Medievidenskab og Journalistik) deltog i [interview om alternative nyhedsmedier](#), Nordisk Journalistcenter, 14. maj.

2025

Lektor **Stine Liv Johansen** fra Arts (Børnelitteratur) er forfatter til debatindlægget '[Forbud mod sociale medier: "Jeg vil bare gerne vise, at jeg lever et normalt liv"](#)' i Pærspektiv, 7. januar 2025.

AIAS-SHAPE fellow og lektor **Iben Have** fra Arts (Afdeling for Medievidenskab) er forfatter til læsebrevet '[Lydhør læsning](#)' i Weekendavisen, 31. januar 2025.

Lektor **Helene Friis Ratner** og postdoc **Jakob Laage-Thomsen** fra DPU (Uddannelsesvidenskab) medvirker i podcast-afsnittet '[Evaluerings af de offentlige AI-signaturprojekter](#)' fra AI Denmark, 20. marts 2025.

Ekstern lektor **Cecilie Eriksen** fra Arts (Filosofi) er forfatter til kommentaren '[Ansvarlig digitalisering? Styrk den moralske infrastruktur](#)' i Ingeniøren, 20. juni 2025.

Lektor **Marie Højlund** fra Arts (Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab) medvirker i podcast-afsnittet '[Stemmer i overgang](#)' fra Spillerom, 22. juni 2025.

OPLÆG OG PRÆSENTATIONER

2022

Lektor **Peter Danholt** fra Arts (Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab) gav oplægget 'AI in/of a more-than-human world' på AI and the Humanities-konferencen, Aarhus Universitet, d. 7. september.

Professor **Peter Dalsgaard** fra Arts (Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab) præsenterede artiklen 'Four Challenges of Designing Digital Services to Support Participatory Design' på konferencen NordiCHI 2022, d. 10. oktober.

Professor **Ole Sejer Iversen** fra Arts (Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab) var keynote på Undervisningsministeriets konference Digitaliseringsdage med oplægget 'Det ser sjovt ud, men lærer de noget?', d. 10. november.

2023

Postdoc **Renée Ridgway** fra Arts (Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab) og BSS (Institut for Forretningsudvikling og Teknologi) holdt online-oplægget 'Critical Feminist Screenshotting' på konferencen 'Algorithms for Her: Feminist Approaches to Digital Infrastructures, Cultures & Economies', Sheffield, UK, d. 23. marts.

2024

Adjunkt **Jessica Walter** og professor **Anja Bechmann** fra Arts (Afdeling for Medievidenskab og Journalistik) deltog ved ICA 2024 post-konference om P3: Power, Propaganda, Polarisation, Brisbane, Australien, d. 26.-27. juni.

AIAS-SHAPE fellow og lektor **Maj Nygaard Christensen** fra BSS (Psykologisk Institut) holdt oplægget 'Digital service journeys at the urban margins' på AIAS, d. 16. september.

AIAS-SHAPE fellow og lektor **Jan Løhmann Stephensen** fra Arts (Æstetik og Kultur) holdt oplægget 'Chat Democracy: AI, Democratic Talk, and a New Shared Language' på AIAS, d. 4. november.

2025

Lektor **Peter Danholt** fra Arts (Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab) holdt oplægget 'Om brugen af digitale systemer i socialt arbejde' på en konference om digitalt socialt arbejde, organiseret af Landsforeningen af Væresteder, d. 9. januar.

Lektor **Helene Friis Ratner** fra DPU (Uddannelsesvidenskab) holdt keynoten 'Generativ AI: Nye informationspraksisser under forandring?' på det Kgl. Bibliotek, d. 29. januar.

Ekstern lektor **Cecilie Eriksen** fra Arts (Filosofi) holdt oplægget 'Etik og digitalisering i velfærdsstaten: Revolution, reform eller ro på?' til Forskningens Døgn, d. 24. april.

PUBLIKATIONER

Publikationerne nedenfor er ikke nødvendigvis finansieret af SHAPE, men kan også være støttet af eksterne fonde.

2022

Andersen, L. B., **Christensen, M., Danholt, P., & Lauritsen, P.** (2022). *The Role of Digital Data on Citizens in Social Work Research: A Literature Review*. The British Journal of Social Work, 53(2), 848–865.

Andersen, L. B., **Danholt, P., & Lauritsen, P.** (2023). *To Care for the Possible: Configuring Care in the Teledialogue Project*. In D. Lydahl & N. C. Mossfeldt Nickelsen (Eds.), *Ethical and Methodological Dilemmas in Social Science Interventions: Careful Engagements in Healthcare, Museums, Design and Beyond* (pp. 69–81). Springer.

2023

Dindler, C., Iversen, O. S., Hjorth, M., et al. (2023). *DORIT: An analytical model for computational empowerment in K-9 education*. International Journal of Child-Computer Interaction. <https://doi.org/10.1016/j.ijcci.2023.100599>

Rafner, J., Zana, B., Beolet, T., Büyükgüzel, S., Michel, E., Maiden, N., Risi, S., & Sherson, J. (In press). *Crea.visions: A Platform for Casual Co-Creation with a Purpose Envisioning the Future through Human-AI Collaboration with Multiple Stakeholders*. In ICCCI'23.

2024

Brems, M. K. (2024). *Brugen af alternative nyhedsmedier i Danmark*. Contribution to an essay series by Magtudredningen 2.0.

Højlund, M., & Lundgård, S. R. (2024). *Designing for sonic citizenship in Danish nursing homes*. Internoise 2024, Nantes, France.

Nygaard-Christensen, M. (2024). *Street-level service journeys: serendipity in outreach work with unstably housed people who use drugs*. *Social & Cultural Geography*, 1–15.
<https://doi.org/10.1080/14649365.2024.2424859>

Ridgway, R. (2024). *Reverse search warrants: locating Google's sensorvault subjects via the technological illiberal practice of surveillance capitalism*. *Journal of Illiberalism Studies*, 4(3), 115–138. <https://doi.org/10.53483/xcqy3583>

Stage, C., Karlsson, A., & Ledderer, L. (2024). *Online Patient Work: On the Use of Peer-Led Online Communities to Process and Prevent Discontinuity of Care*. *European Journal of Health Communication*, 5(2), 44–59. <https://doi.org/10.47368/ejhc.2024.203>

2025

Bechmann, A., Kroman Brems, M., Olesen, M. K., Walter, J. G., & Wegmann, D. (2025). *Data donation as a method for investigating trends and challenges in digital media landscapes at national scale: The Danish population's use of YouTube as an illustrative case*.
<https://doi.org/10.48335/9789189864184>

Dollerup, K. (2025). *Cybersikkerhed - Et scoping-review af humanistisk forskning i cybersikkerhed*. Working paper.

Johansen, S. L. (2025). *Influencing through advocacy: Parents of children with disability giving and seeking support on Instagram*. *Nordic Journal of Media Studies*, 7(1), 112–129.
<https://doi.org/10.2478/njms-2025-0007>

Kristiansen, B. L. (Ed.). (2025). *Digitalisering af retten* (1st ed.). Hans Reitzels Forlag.

Laage-Thomsen, J., & Ratner, H. F. (2025). *Kunstig intelligens i den offentlige forvaltning: sammenhænge mellem algoritmisk regulering og automatisering af beslutninger i de danske AI "signaturprojekter"*. *Politica*, 57(2), 21–42. <https://doi.org/10.7146/politica.v57i2.153262>

Sejer Iversen, O., & Hjorth, M. (2025). *Tekspejlet - en model for den demokratiske samtale om chatbots, sprogmodeller og kunstig intelligens*. In M. Hjorth & M. Von Sehested (Eds.), *AI i skolen - og anvendelse af sprogmodeller i undervisningen* (pp. 52–71). Dafolo A/S.

BEVILLINGER, PRISER OG OUTREACH

2022

Professor **Anja Bechmann** fra Arts (Medievidenskab) blev medlem af en [ny nordisk tænke-tank](#), som vil se nærmere på tech-giganternes indflydelse på demokratiet.

2023

Projektet 'Digital dannelse og maskinlæring' lancerede i samarbejde med DR - Danmarks Radio [undervisningsmateriale om maskinlæring til danske skoleelever](#), d. 20. marts.

Professor **Anja Bechmann** fra Arts (Medievidenskab) blev udnævnt som [nyt medlem af Videnskaberne Selskab](#), april.

2024

AIAS-SHAPE fellow og lektor **Nicholas Haas** fra BSS (Institut for Statskundskab) modtog Aarhus Universitets Forskningsfonds NOVA-bevilling til [projekt om politisk ideologi i det globale syd](#).

Professor **Peter Dalsgaard** fra Arts (Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab) modtog [EliteForsk-prisen](#) for sin nyskabende forskning i samspillet mellem mennesker og teknologi, februar.

Lektor **Peter Danholt** fra Arts (Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab) modtog en bevilling fra Danmarks Frie Forskningsfond (DFF) til forskningsprojektet: ['En kultur for datasamarbejde'](#), oktober.

Professor **Peter Dalsgaard** fra Arts (Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab) modtog en bevilling fra Danmarks Frie Forskningsfond (DFF) til forskningsprojektet: ['Experimental Surprise: Pursuing Unexpectedness in Scientific and Artistic Practices'](#), oktober.

Lektor **Rachel Charlotte Smith** fra Arts (Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab) modtog en bevilling fra DFF til [forskningsprojektet 'Participatory AI for Alternative Sustainable Futures \(P-AIA\)'](#), december.

Lektor **Christian Ulrik Andersen** fra Arts (Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab) modtog et Carlsberg stipendie til [monografien 'Minor Tech'](#), december.

2025

Professor **Anja Bechmann** fra Arts (Medievidenskab) deltog i høring ved Folketingets Kulturudvalg og Digitaliseringsudvalg, 26. februar. Høringen tog afsæt i en ny [rapport fra Center for Sociale Medier, Tech og Demokrati](#), udarbejdet som en del af Medieaftalen 2023-2026.

Postdoc **Miriam Brems** fra Arts (Afdeling for Medievidenskab og Journalistik) modtog [Aarhus Universitets Forskningsfonds ph.d.-pris](#), maj.

AIAS-SHAPE fellow og lektor **Iben Have** fra Arts (Medievidenskab) modtog Carlsberg Mindelegat til projektet '[Stemmeboxen: Når online-tekst bliver til syntetisk tale](#)', juni.

Postdoc **Renée Ridgway** fra Arts (Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab) og BSS (BTECH) modtog Carlsberg Mindelegat til projektet '[Why is open source important for democracy? Ethics and values of European alternatives to Big Tech](#)', juni.

ARRANGEMENTER

SHAPE var i 2022-25 arrangør og medarrangør af en række arrangementer, herunder workshops og konferencer, som blev realiseret i samarbejde med forskellige samarbejdspartnere. Nedenfor vises et udsnit af disse begivenheder.

2022

Konference: Demokrati og Digitalt Medborgerskab, 29.-30. september 2022

Konference organiseret i samarbejde med Centre for Digital Citizenship (CDC) ved Roskilde Universitet, Digital Democracy Centre (DDC) ved Syddansk Universitet og Copenhagen Centre for Social Data Science (SODAS) ved Københavns Universitet.

ECREA post-konference: Digitale medier og informationsforstyrrelser - Teoretisering og undersøgelse af indflydelsesoperationer, effekt og kontekstuelle faktorer, 24. oktober

Post-konference organiseret af professor Anja Bechmann og postdoc Jessica G. Walter fra Arts (Afdeling for Medievidenskab og Journalistik).

Symposium: Den datadrevne velfærdsstat? Fra digitalisering til dataficering, 17. november

Symposium organiseret i samarbejde med ADD – Algoritmer, Data & Demokrati og lektor Helene Friis Ratner fra DPU (Uddannelsesvidenskab).

Workshop: Another AI: udforskning af AI-forestillinger gennem DARC-biblioteket, 5.-6. december

Workshop organiseret af SHAPE og Digital Aesthetics Research Centre (DARC).

Seminar: AI og kreativitet, 19. december

Seminar organiseret i samarbejde med forskningsprogrammet Human Future Research.

2023

Workshop: StudenterTing – Data, demokrati og tillid? 16. maj

Studenterworkshop om tillid og demokrati i et digitaliseret og dataficeret samfund med deltagere fra flere forskellige discipliner på AU. Modereret af postdoc Patrick Heiberg Kapsch og lektor Peter Danholt fra Arts (Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab)

Workshop: Hvordan kan du bruge maskinlæring i dit arbejde? 12. juni

Serie af workshops for akademikere om brug af maskinlæring på jobbet i samarbejde med DM – Dansk Magisterforening, faciliteret af postdoc Magnus Høholt Kaspersen fra Natural Sciences (Institut for Datalogi).

Juridisk seminarrække #4: Digitalisering som administrativ byrde, 10. november

Oplæg ved formand for Miljø- og Fødevareklagenævnet, professor Birgitte Egelund Olsen fra BSS (Juridisk Institut) på Aarhus Universitet og lektor Matthias Döring fra Institut for Statskundskab på Syddansk Universitet.

Symposium: Digital participation of young people with disabilities, 10. November

Forskningssymposium med fokus på udvikling af teoretiske og metodiske rammer for forskning i digital deltagelse for unge med handicap. Organiseret af lektor Stine Liv Johansen fra Arts (Børnelitteratur) og lektor Louise Bøttcher fra DPU (Pædagogisk Psykologi).

Workshop: Maskinlæring og kunstig intelligens i praksis (Roskilde), 17. november

Postdoc Magnus Høholt Kaspersen fra Natural Sciences (Institut for Datalogi) var moderator på en workshop om maskinlæring og kunstig intelligens målrettet biblioteksansatte. Organiseret i samarbejde med Centralbibliotekerne og Roskilde Bibliotekerne.

Workshop: Counter-Mapping University Surveillance, 6. december

AIAS-SHAPE fellow Lindsay Weinberg var sammen med Nathan Swanson fra Purdue University organisator bag en forskningsworkshop om overvågning, tilhørsforhold, sikkerhed og dataficering. Organiseret i samarbejde med Aarhus Institute of Advanced Studies (AIAS).

2024

Forskningsworkshop: 'content/form', 3. februar

Forskningsworkshop om vores forhold til indhold og måder det offentliggøres og udgives på ved transmediale festival i Berlin. Organiseret af lektor Christian Ulrik Andersen fra Arts (Digital Design og Informationsvidenskab) i samarbejde med Digital Aesthetics Research Center (Aarhus Universitet), Centre for the Study of the Networked Image (London South Bank University) og transmediale festival.

Konference: 'Den datadrevne velfærdsstat II – Revolution, reform eller ro på værdierne?' 18. april

Konferencen samlede forskellige aktører for at diskutere digitaliseringens påvirkning på velfærdsstatens værdier samt dens konsekvenser og implementering. Organiseret i samarbejde med AIAS, Aarhus Universitet, ADD (Algoritmer, Data & Demokrati), Dataetisk Råd.

Paneldebat: 'Ret og retfærdighed i et presset sundhedsvæsen', 24. april

Paneldebat om retfærdighed, sundhedssystemets prioriteringer og politiske løsninger, der fremmer lighed på Forsknings Døgn. Organiseret i samarbejde med AIAS.

Paneldebat: 'Demokratisk AI! Transparens, ansvarlighed og ytringsfrihed', 15. juni

Paneldebat om AI og demokrati på Folkemødet. Organiseret i samarbejde med AIAS.

Workshops: 'Cybersikkerhed i curriculum', 23. og 24. oktober samt 8. november

Workshops for undervisere på Aarhus Universitet – henholdsvis Arts og BSS – med fokus på, hvordan cybersikkerhed kan integreres i undervisningen. Organiseret af videnskabelig assistent Karina Dollerup Brunsvig fra Arts (Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab) i samarbejde med Happy42 og Aarhus Universitet.

Workshop: 'Re:search - comparing, critiquing and contemplating search results', 30. november.

Offentlig workshop om søgning i vidensinfrastrukturer og lancering af platformen: '[re-search-site](#)' på Dokk1 i Aarhus. Organiseret af postdoc Renée Ridgway fra Arts (Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab) og BSS (BTECH) i samarbejde med Code & Share og kunstner/programmør Anders Visti.

2025

Paneldebat: 'Den digitale vildskab: Hvordan navigerer i den digitale hverdag?' 23. april.

Paneldebat om digitaliseringens indflydelse på samfund og demokrati til Forsknings Døgn på Aarhus Universitet. Organiseret i samarbejde med AIAS.

Paneldebat: 'Digitization and datafication in and of social work', 12. Juni.

Paneldebat om digitalisering og dataficering i og af socialt arbejde på den 7. nordiske STS-konference. Organiseret af lektor Peter Danholt samt postdocs Mikkel Rask Pedersen og Patrick Heiberg Kapsch fra Arts (Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab).

Paneldebat: 'Et sundt liv i et digitaliseret samfund?' 13. juni

Paneldebat om digitalisering og social ulighed i sundhed på Folkemødet. Organiseret i samarbejde med AIAS.

Workshop: 'Generativ AI og dens rolle i det globale syd', 13. juni

Workshop om generativ AI i en samfundsmæssig kontekst med fokus på dens anvendelse og rolle i det globale syd, især i Afrika. Organiseret af lektorerne Rachel Charlotte Smith, Christian Ulrik Andersen, Pablo Velasco og postdoc Nicolas Malevé fra Arts (Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab) i samarbejde med AIAS og Hamburg Institute of Advanced Study.

Workshop: 'Objects of Interest and Necessity – Autonomous AI Imaging', 19. og 20. september

Offentlig workshop om AI-billedbehandling. Organiseret af lektorerne Pablo Velasco, Christian Ulrik Andersen og postdoc Nicolas Malevé fra Arts (Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab) i samarbejde med Code&Share og det Kgl. Bibliotek.

SAMARBEJDSPARTNERE

I det følgende præsenteres et udsnit af SHAPes eksterne samarbejdspartnere fra de seneste fire år, som omfatter forskellige private, halvoffentlige samt offentlige organisationer:

Aarhus Jobcenter, Aarhus Kommune, Aarhus Universitetshospital, Advisory Board for Nordic Observatory for Digital Media and Information Disorder – NORDIS (heri indgår flere private virksomheder), Akademiet for Talentfulde Unge, Code & Share, Creative Crowds (Varia), Datacentralens (DC) Arkivgruppe, Dansk Socialrådgiverforening, DEFACTUM - Region Midt, Dokk 1, DR – Danmarks Radio, Faktabaari, Faktisk, Folkeuniversitet, Ghost Agency, Happy42, In-Grid, Ingeniørforeningen i Danmark (IDA), Kulturministeriet, Københavns Professionshøjskole, KØN – Gender Museum Denmark, Källkritikbyrå, Muskelsvindsfonden, , Norddjurs kommune, Systerserver, TjekDet, Transmediale Festival, UC Lillebælt, VIA University College, Videnskab.dk, Videnslyd.

FORSKERE

I perioden 2022-2025 har 93 forskere – fra videnskabelige assistenter og postdocs til professorer – på tværs af AU's fakulteter været tilknyttet SHAPE.

Adela Sobotkova

Amanda Karlsson

Andreas Roepstorff

Anja Bechmann

Anne Odile Peschel

Antoinette Mary Fage-Butler

Anton Elias Holt

Antonia Clasina Södergren

Asker Bryld Staunæs

Bettina Lemann Kristiansen

Carolina Sanchez Boe

Caroline Gjørtsvag Kock

Cathrine Hasse

Cecilie Eriksen

Christian Christrup Kjeldsen

Christian Dindler

Christian Ulrik Andersen

Cristina Flesher Fominaya

David Josias Wegmann

Gabriele Torma

Hermes Arthur Hjorth

Iben Have

Ida Marie S. Lassen

Ida Terp Høybye

Ilya Utekhin

Jacob Sherson

Jakob Linaa Jensen

Jan Løhmann Stephensen

Janet Frances Rafner

Jens Christian Bjerring

Jessica Aschemann-Witzel

Jessica Gabriele Walter

Jonas Frich

Karl-Emil Kjær Bilstrup

Karina Brunsvig

Kasper Schiølin

Kenneth Christian Enevoldsen

Kim Halskov

Kristoffer Laigaard Nielbo

Kristian Hvidtfelt Nielsen

Lasse Hansen

Lasse Balleby

Lene Aarøe

Lene Kühle

Lindsay Weinberg

Line Have Musaeus

Lizette Vorster Larsen

Loni Kraus Ledderer

Lotte Philipsen

Louise Böttcher

Mads Rosendahl Thomsen

Magdalena Regina Tyzlik-Carver

Magnus Høholt Kaspersen

Maj Nygaard-Christensen

Maja Hojer Bruun

Marianne Graves Petersen

Marie Højlund

Marie Louise Tørring

Marina Charquero Ballester

Marta Victoria

Mathias Holm Tveen

Michael Christensen

Midas Nouwens

Mikkel Rask Pedersen

Morten Breinbjerg

Morten Brænder

Morten H. Christiansen

Miriam Brems

Natalia Miranda

Nicholas Haas

Nicolas René M Maleve

Nils Ole Bubandt

Ole Sejer Iversen

Pablo Velasco

Patrick Heiberg Kapsch

Per Andersen

Peter Dalsgaard

Peter Danholt

Peter Fazekas

Peter Lauritsen

Petra Hermankova

Rebekah Brita Baglini

Renée Ridgway

Roberta Rocca

Ross Deans Kristensen-McLachlan

Rachel Charlotte Smith

Rasmus Kornbek

Rosanna Farbøl

Stine Liv Johansen

Ulf Dalvad Berthelsen

Winnie Soon

Yen-Chieh Liao

Yuri Bizzoni

PORTRÆT: UNG FORSKER I SHAPE

Caroline Gjørtsvang Kock er videnskabelig assistent i SHAPE og startede direkte efter sin kandidat i Informationsvidenskab på AU. Nedenfor fortæller hun mere om sine erfaringer med, hvordan det er at være en del af SHAPE som ung forsker.

Hvad fik dig til at blive en del af SHAPE, og hvad håbede du at få ud af det?

"Jeg blev en del af SHAPE gennem min ansættelse som videnskabelig assistent. Det gjorde jeg, fordi jeg gennem min uddannelse fik en stor interesse i STS som forskningsfelt, og fordi jeg efter min kandidat ikke følte at jeg var færdig med at fordybe mig i emner, jeg synes er spændende. Rollen som videnskabelig assistent gav mig muligheden for at kunne prøve kræfter med forskning i praksis indenfor et felt, jeg synes er enormt spændende: Hvordan digitale teknologier kan understøtte demokratisk dialog? Det, jeg håbede på at få ud af det, var selvfølgelig at lære mere om hvordan forskning faktisk foregår, men også at blive del af et inspirerende miljø med en masse dygtige forskere og praktikere, som jeg kan lære af og udvikle mig sammen med."

Videnskabelig assistent
Caroline Gjørtsvang Kock

Hvordan har det været at være ung forsker i et etableret forskningsmiljø, og hvilke erfaringer har du gjort dig undervejs?

"Det har været både lærerigt og udfordrende på den gode måde. Som ung forsker træder man ind i et miljø, hvor mange har arbejdet med deres felt i mange år, og det kan være lidt overvældende i starten. Men jeg har oplevet, at der har været en stor åbenhed og interesse i at inddrage mig og den viden, jeg kan bringe. Jeg har lært meget om, hvordan forskning ikke kun handler om at producere viden, men også om samarbejde, nysgerrighed og værdien i at se tingene fra forskellige vinkler - især når man ikke har alle svarene. Én af de vigtigste erfaringer for mig har været, at man sagtens kan bidrage værdifuldt, selvom man stadig er i begyndelsen af sin forskerkarriere."

Hvilke muligheder har SHAPE åbnet for dig, og hvordan håber du, din vej som forsker vil udvikle sig fremover?

"SHAPE har givet mig en unik mulighed for at afprøve forskning i praksis og fordybe mig i et felt, jeg brænder for. Jeg har fået mulighed for at samarbejde med dygtige og erfarne forskere og praktikere, som har givet mig en masse erfaringer og et bredere perspektiv på, hvordan forskning kan gøre en forskel i virkeligheden. Fremadrettet håber jeg at kunne bygge videre på mine erfaringer og den viden, jeg har fået, og fortsætte med at arbejde i krydsfeltet mellem mennesker og teknologi."

SHAPE STATUSRAPPORT

Produceret af SHAPE – Shaping Digital Citizenship

Redigeret af Simone Bech

SHAPE – Shaping Digital Citizenship

Institut for Kommunikation og Kultur
Afdeling for Digital Design and Informationsvidenskab
Aarhus Universitet
Helsingforsgade 14
DK-8200 Aarhus N

www.shape.au.dk